

ARREGGEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG:
VI. KER., NAGY JÁNOS-UTCA 1. SZAM

KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., ROKK SZILÁRD-UTCA 19.

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára Ausztriában 3000 osztrák kor. Jugoszláviában 4 dinár

TELEFON: SZERKESZTŐSÉG: 65-53.
KIADÓHIVATAL: JOZS. 143-26. VASÁR-
NAP ESTETŐL REGGELIG: JOZS. 9-66

III. évfolyam

Budapest, 1924 június 30.

25. szám

Mikor és hol stabilizálják a koronát

„Nem kell többé attól tartani, hogy a koronát ma leteszik, holnap fölteszik“

Papp Elek nyilatkozik a Nemzeti Bank legközelebbi teendőiről és a tőzsde szanálásáról

(A Reggel tudósítójától.) Az utóbbi napokban mindinkább több szó esett arról, hogy a kormány különböző intézkedésekkel készül a teljesen letört tőzsdét talpraállítani.

A tőzsde szanálásával kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy ebbe az akcióba a Nemzeti Bank is bekapcsolódik. Erre vonatkozólag Papp Elek, a Nemzeti Bank alelnöke a következőket mondotta A Reggel számára:

— A tőzsde megjavítása véleményem szerint nem a Nemzeti Bank feladata, hanem a nagybankoké.

amelyeknek megvan a kellő tőkéjük az intervencióra. Ellenben nagyon fontos, hogy a Nemzeti Bank minél előbb megállapítsa hitelpolitikáját, amely szerint a gazdasági élet igényeit fogja kielégíteni.

A hitelpolitika kérdésével már a legközelebbi tőzsdés ülésben, már a hét végén foglalkozni fogunk.

— A Nemzeti Bank devizaügyrendjét is a közel jövőben kiadjuk. Bizonytalanságról már most sincsen szó, mert mindenki tudja már, hogy kell a devizaigénylést benyújtani és hogyan bonyolódik le a forgalom.

Külföldre utazók korlátlan mennyiségben, engedély nélkül vihetnek magukkal valutát.

A korona stabilizációjáról nyilatkozott ezután az alelnök:

— Teljesen téves az a fölfogás, amely szerint a koronát a kormány és a Nemzeti Bank fogja egy bizonyos ponton, mondjuk 0.075-ös árfolyamon stabilizálni. Ez teljes lehetetlenség, mert a koronának természetes módon, minden mesterséges beavatkozástól függetlenül kell stabilizálnia.

A jelen pillanatban még senki sem tudja, hol fog a korona végleg megállapodni.

Mivel a korona stabilizálásának óriási közgazdasági fontossága van és a korona emelkedése az elmúlt héten valóságos devizapánikot okozott, A Reggel munkatársa más illetékes helyen

is informálódott, ahol a szanálási program végrehajtását a legnagyobb figyelemmel kísérik. Erről az oldalról a korona stabilizálására vonatkozólag a következőket mondták:

— A Nemzeti Bank működésének megindulásával egyidejűleg stabilizálni kell a pénzürtéket, ami a népszövetségi program szerint azt jelenti, hogy a korona külföldi jegyzése ezentúl belföldi értékének feleljen meg. A korona mesterséges jegyzése megszűnt és

nem kell többé attól tartani, hogy a koronát ma leteszik, holnap fölteszik.

Szó volt ugyan arról, hogy jó volna a magyar koronát 0.0080 zürichi jegyzésén stabilizálni, ahol az osztrák korona is áll a szanálás megkezdése óta, de úgy láttuk, hogy

a bécsi nívón való stabilizálás nem felelne meg a tényleges viszonyoknak

és mesterséges emeléssel volna csak elérhető. A Nemzeti Banknak pedig nem feladata valamely természetellenes helyzet létrehozása, hanem csak a természetes állapot megőrzése. Sokkal inkább

megfelel a stabilizálás pontjának a 0.0070-es zürichi jegyzés.

Ha ekörül 1-2 tízezredpontos ingadozás lesz is, ez nem számottevő fluktuáció és minden valutánál előfordul. Ezt a nívót ma a belső erőviszonyok és a külföld bizalma, mint természetes nyugvópontot jelölik ki.

Memento

Ma tíz éve szurták bicskát az európai civilizáció szívébe. Tíz év óta beteg ez a szív, a seb mai napig sem forrott be rajta, de nem érez, nem sajog, nem repedhet meg, mert fájdalmában megkövesedett. És most erre az évfordulóra, a hírlapok hasábjain hogarthi menetben jelentkeznek, nyilatkoznak: akik a bicskát jól megforgatták mindnyájunk szívében, akik az elmúlt tíz esztendő kortársai vagyunk. Diplomáták és katonák, politikusok és egyéb felelős személyiségek megírják impresszióikat, mintha színészek mondanák el legkedvesebb szerepük történetét, oly derűsen, nyájasan, búbajos melankóliával. Az idegen azt hinné, hogy a háboru kitörése számunkra a legnagyobb öröm, boldogság, a jó isten különös jótéteménye volt, hogy az 1914 Magyarországnak mi sem hiányzott, csak ez a véres majális. A nyilatkozók, akiknek oroszánrésze itthon bürokrata vagy magas, sőt legmagasabb parancsnokságokon volt oroszán, úgy teszik a szépet a háborunak, akár egy galáns lovassági tábornok egy ennivaló fruskának. Mintha nem a háboru testi és lelki nyomorékja volna Osonka-Magyarország, mintha nem osztrák imperializmusért, gonosz, buta, konok osztrák politikáért kirobbant mézszárlásba pusztult volna el a nemzet színe-virága, mintha a forradalom és a bolsevizmus nem a háboru következménye lett volna, mintha mai koldusszegénységünk, gyűlölködésünk, megbomlott társadalmunk nem a háboru fattya volna. Untauglich, elpaskolt tábornokokat, lecsuszott, százszor megbukott diplomatákat nem reaktiválunk, a fakó, nemzetiszinpántlikás magyar glóirnak ők nem lehetnek részesei. A magyar glóir szelid és bánatos, mint egy cserép muskátli falusi ház ablakában, ez egyedül a népé, amely céltalanul, belehajszolva, Krisztus kinszenvedéseit szenvedte Európa harcterein. Tíz év nem fátyol, amely régi bűnököt letakar, ellenkezően: memento. Amíg élünk, élnek az emlékek. Kisértenek és visszajárnak. A snájdig nyilatkozatoknak, a szentelen bölcsességnek, amely tíz év múltán visszafelé jósol, fölülhet egy eljövendő generáció, de mi tudjuk, hogy a magyar háborunak hősei nem a vezérek, vezérezredek, tábori főnökök, de a tisztí fiatalság és a közvitézek. Ne kápráztassuk hát magunkat tíz év múltán egy vesztett háboru lampásos dicsőségének illúziójával. Ne részegdjünk meg egy levitézlett, léha, elhatározásra képtelen diplomáciának hűvös fölényétől, ahogy ezek a cernini és burriani előkelőségek ma hátrafelé néznek. A mi háboru tanulságaink nem a fecsegőkéi. A miénk: hallgatni, tanulni, a multak bűneiből okulni, hitványságaiból megtisztulni, en garde állni és várni. Mindent megtanulni és semmit sem felejteni. Az elmúlt osztrák háborura, pedig elbusult gyűlölettel visszanezni...

Magyar, francia, olasz és belga törvívók döntő harca az olimpiászon

Törvívócsapatunk legyőzte Argentínát, a franciák ellen félgözzel dolgozott

A nyolcadik modern olimpiászon kardvívóinkban bizhatunk leginkább, akiknek mind-egyike a törben is oly elsőrangú, hogy

Párisban a kedvezőtlen sorsolás és a zsüri önkényeskedése ellenére is sikerült törvívócsapatunknak bejutni a döntőbe.

A vasárnapi eseményekről kiküldött tudósítónk az alábbi expressz táviratban számol be:

Páris, június 30.
(Érkezett éjjel 12 órakor.)

Az elődöntő mérkőzések során Argentínát elkeseredett élet-halálküzdalem után legyőzték a magyarok. Mindkét csapat 8-8 győzelmet aratott; de Magyarország javára 58 tuss esett Argentína 57 tussával szemben.

Berty 4 győzelmet aratott, Terstyánszky 3-at, Lichteneckert 1-et.

Törvívóink a franciák ellen természetesen csak félgözzel dolgoztak és így 11:2 arányban vereséget szenvedtek. (Részletes eredmény: Gaudin megverte Schenkert 5:0, Lichteneckert 5:1, Postát 5:0, Terstyánszkyt 5:1 arányban. Duerot megverte Terstyánszkyt 5:4, Schenkert 5:1, Lichteneckert 5:2, Postát 5:3 arányban. Coutrot megverte Postát 5:2, Terstyánszkyt 5:1, Lichteneckert 5:3 arányban. Jobier megverte Lichteneckert 5:4, Postát 5:3, Schenkert 5:1 arányban. Schenker győzött Coutrot ellen 5:2, Terstyánszky pedig Jobier ellen 5:4 arányban.)

Az olaszok a dánok ellen 12:4 arányban győztek. A belgák a dánokat 9:7-re verték.

Ezek alapján Magyarország és Franciaország bekerültek a négyes (francia, olasz, magyar, belga) döntőbe. Az egymásra dolgozó Franciaország és Olaszország mögött a harmadik hely biztosítottnak tekinthető. Pallós István.

A főváros a B-listával folytatja a gyűlölet és bosszuállás politikáját

B-listára tették mindazokat, akiket fegyelmi uton nem lehetett elbocsátani. — 1100 tanárnak és tanítónak kézbesítették ki vasárnap az elbocsátásról szóló határozatot

(A Reggel tudósítójától.) Sipőcz polgármester aláírásával tegnap kézbesítették ki 1100 fővárosi tanügyi alkalmazottnak a tanács döntését arról, hogy a fővárosi szolgálatból 1924 december 31-én elbocsátották őket. A szanálási törvény parancsolja ezt a súlyos operációt, de az elbocsátottak névsorából úgy látjuk, hogy a fővárosi közoktatási ügyosztálya szívesen vállalkozott erre az operációra, amely törvényes eszközt adott a kezébe a gyűlölet és bosszu politikájának végrehajtására. Mert az elbocsátottak névsorában ott látjuk azokat az igazgatókat és tanítókat is, akiket a kurzus már évek előtt üldözöbe vett, de akikre semmi olyat sem tudtak rábizonyítani, amiért el lehetett volna őket bocsátani a fővárosi szolgálatból. Most segítségül jött a B-lista és a közoktatási ügyosztály kielégítette nemes érzelmeit. Az elbocsátásról szóló értesítés így hangzik:

A székesfővárosi törvényhatósági bizottságának 1432-1923. egy. számú határozatával adott fölhatalmazásánál fogva a mai napon tartott ülésünkben fenti szám alatt hozott határozatunkkal Önt az 1923. évi XXXV. törvényekben, illetve az említett közgyűlési határozatban foglaltak alapján a székesfővárosi közoktatási

alkalmazottak létszámának csökkentése okából az 1924. évi december 31. napjával —

az idézett törvényben megállapított módzatok szerint való szabályszerű elbocsátás alá vonása mellett — a székesfővárosi szolgálatból elbocsátottuk és egyszerszámú illetményfelneki teljes élvezete mellett 1924. évi június 1-étől kezdődőleg szabadságoltuk, illetőleg szolgálati teendőinek ellátása alól fölmentettük.

Erről Önt tudomásvétel és mihez tartás végett azzal értesítjük.

hogy határozatunk ellen az említett közgyűlési határozat értelmében semminemű jogorvoslatnak helye nincsen.

Kelt Budapesten, a székesfővárosi tanácsának 1924. évi június hó 26. napján tartott ülésében.

Sipőcz,
polgármester.

Rideg és zord a dokumentum hangja, de legalább nyílt és őszinte: nem szépít, nem sajnálkozik. Benne van a fegyelmezetlen érzések ösztönös kitérése: felelőtlenül ítélkezhetünk és az ítéletünk ellen nincs appellátá.

Pakots és Fábrián érdekes beszámolóit

Benedek János nem hivat olyan orvost, aki gumibottal operál

Üllő, június 29.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Vasárnap délelőtt tartotta Pakots József, a monori kerület képviselője több ezer főre menő hallgatóság előtt beszámolóját Üllőn. A képviselőt megérkezésekor diadalkapuvál várták a száz fehérruhás leány és a község impozáns lovasbandériuma fogadta. Utjára Dénes István nemzetgyűlési képviselő és a központi demokráta párt elnöki bizottsága kísérte el.

A gyűlést Burján Pál választási elnök nyitotta meg, üdvözölve a megjelent képviselőt, utána

Pakots József

beszűlt: Azért állunk az ellenzéki harci fronton, hogy bármily kevés jól, de kivívassuk a magyar népek. Ki akarja harcolni a munkajog biztosítását, mindenki jogát a kenyérhez, a hideg tüzhelyek fölmelegítését és a hideg szívek fölgyulladását. A krisztusi evangéliumba vetett hitét elvesztette, mert, ha a polgárság életét figyeli, látja, hogy a kormányzati rendszer nem értette meg az idők szavát: testvéreket kellett volna nevelni, pedig őt esztendő óta az ellenségesség érzését táplálják a szívekben. Egyenlőtlenség lett urra, I. és II. foku polgárokat neveltek, a munkásokat gyötörték (Közbekiáltás: internálótábor!), kiélezték az osztálykülönbségeket, pedig valójában szeretnünk kellene egymást, mert minden gyomor egyként korog, ha éhes. Senki se tudja, hányféle adó van, még Korányi Frigyes sem, mert ő maga mondta, hogy megbüntették adóhátralék miatt, annyira nem ismeri ki magát köztük. Föl akarják építeni az új Magyarországot és közben elpusztul a magyarság! Meg kell védeni a népet a magasanülők mohóságával szemben. Jusson eszébe a kormánynak, hogy egyszer megbukik és jön az ítélete. Bethlen István megcsufolta Bethlen Gábor politikáját az igazi erdélyi politikát, kétszínű politikájával. Amíg az általános, titkos, egyenlő választójog törvénye nincs kodifikálva, addig nem is lesz teljes igazság.

Pakots József nagy tetszéssel fogadott beszéde után Dénes István nemzetgyűlési képviselő szűlt az egybegyűltekhez.

Ujpest, június 29.

(A Reggel tudósítójától.) Fábrián Béla nemzetgyűlési képviselő vasárnap tartotta beszámolóját Ujpesten és Rákospalotán. Ujpesten az Apolló-mozi kerthelyiségét zsufolásig megtöltötte Ujpesti polgársága, amelynek nevében Antal Endre ügyvéd üdvözölte Fábriánt. Ezután Kiss Sándor, a gyűlés elnöke szólította föl a beszámoló megtartására Fábrián Bélát, aki közel egyórás beszédben foglalkozott a politikai helyzettel és az elmúlt két esztendő során kifejtett tevékenységével.

— A nemzetgyűlés esztendőközi ülésén — mondotta — a terem közepén, fényes nappal megjelent egy kísértet: a múltból visszajáró amnesztíós gyilkos, Nagy László. Képviselőtársunk megemlítette, hogy ez az ember az Egységes Párt elnökétől, az általános választások idején lókiivitel engedélyt kapott, de most mindenki letagadja a vele való ismeretségét és azt a gyilkost most nem tudni, ki, hogyan protészálta be az állásába ugyanakkor, amikor fizezérel bocsátják el a tisztviselőket. Az ország tízenhárom millió katasztrális holdon elterülő földjéből a szanálási után ötvennyolcmillió korona folyt be, amíg a városi polgárság forgalmi adójából százharminchat millió aranykoronát irányoztak elő.

házaadéban pedig huszonhárom millióval többet fizetünk, mint az egész magyar föld.

Sokan vannak, akik a közsabadságok mai redukált állapotát is sokallják. Zalaegerszeg még mindig megvan (Zajos közbekiáltások: „Le vele!”) és nem lehet megérteni, hogy amíg szabadon járó embereknek bőrükben a helyük, miért internálják azokat, akikre az állam rácsütötte azt a bélyegét, hogy veszedelmesek. Féltelesen igazat folyik jöbfelel, a „Szózat” és „A Nép”... (Fölkiáltások: „Bombavető!”) hangja nem törődik a törvény megtörő szavával, de a Matteotti-gyilkosság után fölülkerekedik a világ népei között egy kulturközösség s nálunk is csak azt lehet követelni, hogy a törvény sujtson le a gyilkosokra! Ezután egy Mágocsy Géza nevű elemiiskolai tanuló végig kitűnő bizonyítványát olvassa föl és elmondja, hogy a gyermekét, aki egy Ganz-gyári tisztviselőnek a fia, elbuktatták a fölvételi vizsgán. Amikor

ezt a dolgot magánbeszélgetés közben szóvátette a kultuszminiszter előtt, akkor Klebelsberg Kunó gróf kijelentette, hogy ennek a vizsgának csak tapasztalati célja vannak. Ezek a „tapasztalati” célok igen szomorúak s alapjában újabb numerus claususú jelentenek. A parlamentben emlegetik az újságírók, hogy amikor az egyik kormánypárti képviselő, (Fölkiáltások: „Ki volt az?”) Széchenyi Viktor gróf belügyminiszterségre készült s leírta programját, meg tévedésből sem volt benne két „f” a helyén. (Elénk derűltég.) Amíg van fölvételi vizsga, ne legyen az a magyar kultúra katasztrófája s ne kívánjanak a szorongó kis gyermekektől olyat, amire közéleti szerepet betöltő férfiak sem tudnak megfelelni. A kormány — mondotta — kijelentéseiben csupa új műszót használ. Most azt mondják, hogy „balanszírozzik” a kurzus és a liberalizmus között. A kormány kötelessége, hogy ne csak a korona, hanem a törvény stabilitását is helyreállítsa. (Zajos taps.)

Fábrián Béla tetszéssel fogadott beszámolója után Benedek János szólalt föl. Magyarországon — mondotta — nem lehet visszasülyedni a középkorba, ha már egyszer eltörölték azt a tízenötödik századból származó törvényt, hogy a luteránusokat el kell égetni. A numerus clausus politikai bottlás is. Külföldre kergetett diákok igazi tudósoktól tanulnak, nálunk pedig politikai vaskalaposoktól. Ha egyszer — mondotta a közönség derűltége közben — harminc-negyven év múlva beteg lennék, külföldön járt doktort hívatnék magamhoz, nem pedig, aki gumibottal operál. Benedek után Orova Zsigmond, Völgyes Andor, Szabó Béla beszéltek. Délután 4 órakor Fábrián a Rákospalotai Vigadóban tartotta beszámoló beszédét nagyszámú közönség jelenlétében.

Szobicek Rezső postafőügyelőt autójával halálra gázolta Kandler Richárd építész

A soffőrigazolvány nélkül hajtó építész

a rendőrség őrizetbe vette

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton délután Szobicek Rezső postafőügyelő a Hungáriakörnt és Kőbányai-ut sarkán át akart menni a kocsiuton, amidőn gyors sebességgel feléje száguldott egy autó. Pár pillanatnyi túlkölést hallottak a járókelők s a következő pillanatban Szobicek Rezső elvágódott a kocsiuton. A gázoló autó azonnal megállt. A közelben tartózkodó rendőr elsősorban értesítette a mentőket, akik az életveszedelmesen megsérült postafőügyelőt a Zita-kórházba szállították. Este az eszméletlen állapotban fekvő Szobicek Rezső,

anélkül, hogy magához tért volna, meghalt.

A rendőr igazoltatta a Bp. 22-357. számú gázoló autó vezetőjét s ekkor kiderült, hogy a gépkocsit Kandler Richárd, bécsi illetőségű, 40 éves építész és építőanyag nagykereskedő személyesen vezette, akinek soffőrigazolványa nem volt. A főkapitányságon a sérülési osztály vezetője, Szrubian Dezső dr. rendőrtanácsos intézkedésére a gondatlan építész előállították a főkapitányságra, ahol elmondotta, hogy saját autóját vezette egyedül. Néhány hét óta tanul autót vezetni. Kandler Richárd azzal védekezett, hogy túlkölt, de az elgázolt postafőügyelő ide-oda ugrált az autó előtt s ezért történt a halálos szerencsétlenség. A rendőrség az elgázolás szemtanúit is kihallgatta s ezek után Szrubian rendőrtanácsos Kandler Richárdot őrizetbe vette.

Zsuffa István és Társai

angol gyapjuszövetek áruháza — Budapest, IV, Váci-utca 25

A tavaszi és nyári idény alatt fölhalmozódott „Frist Class” minőségű angol férfi- és női szöveteink 3-4 méteres maradékait rendkívül olcsó árban árusítjuk

Eladásra kerülnek: Férfiöltöny és kabát, női ruha- és kosztümszövetek, vásznak, Crepp, Epongé-ok, Frisé, nyersselyem és selyem Trussa-maradékok

Különleges autó-, kocsi- és utitakarók nagy választékban!

Perczel Móric nyugalmazott főispánra kétszer rálőtt a szállásadója

A második lövés a combján találta. — A főbélő Riedl Alfonz nyugalmazott kárbeeslő fölmondta Perczel lakását, elzárta a vízvezetéket és gázreszt. Összekülönböztek és Riedl revolverrel akarta a vitát elintézni

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délből majdnem tragikus szerencsétlenség történt Perczel Móric nyugalmazott főispán, a szegedi kormány volt sajtófőnökének lakásán. Perczel Móric múlt év november óta albérlésben lakik Riedl Alfonz nyugalmazott kárbeeslő, Budafoki-ut 13. szám alatti lakásán. Riedlnek négyszobás lakása van, ebből vett albérlésbe Perczel Móric egy szobát konyahasználattal együtt. Tavaly óta a nyugalmazott főispán 500.000 korona házbért fizetett havonta. Az idén májusban Riedl másfélmillió házbért követelt Perczel Mórictól, aki azonban kijelentette, hogy ilyen hirtelen emelésbe nem megy bele csak a lakásrendelet által előírt bért hajlandó megfizetni. Emiatt pörösködés támadt az albérlő és főbélő között. Nemrégiben lakásbíróság ítéletet is tartottak, mert Riedl fölmondta a lakást Perczel Mórícnak, aki a bútorozott szoba bérbevételekor azzal a feltétellel költözött oda, hogy addig maradhat a lakásban, amíg rendes évi lakást szerez magának. A legutóbb megtartott tárgyaláson a fölmondást akceptálta a bíróság. Azóta Perczel Móric szállásadója minden eszközzel megpróbálkozott, hogy a lakástalan főispánt kilepítse a lakásból. Végül

bezárta a konyhaajtót és Perczel Mórícét nem engedte be a lakásba.

A nyugalmazott főispán kulcsot szerzett magának a konyhához

s ekkor lecsavarták a konyhában levő vízvezeték rézcsapját,

hogy vizet ne vehessenek. Később

a gázreszóra lakatot tettek,

hogy azt se használhassák. Perczel Móric a lakatot, miután konyahasználattal vette ki a lakást, leszerelte. Emiatt a házigazda föl is jelentette Perczelt s napok óta nagyon feszültté vált a viszony közöttük.

Vasárnap reggel Riedl rendőrt hivatott, mert Perczel használta a reszt. Amikor Perczel megmagyarázta a rendőrnek, hogy miről van szó, azt természetesen azonnal eltávozott. Délből tért haza Perczel. A konyhában találkozott Riedl Alfonzzal, aki hirtelen így támadt rá:

— Majd elbánok én magával. Semmi köze a konyhához.

Perczel így válaszolt:

— Csodálkozom, hogy egy uriember ilyen tónusban beszél. Erre

Riedl Alfonz hirtelen forgópisztolyt rántott

s indulatosan támadt albérlőjére, majd

ráfogta a fegyvert Perczelre

s így kiáltott:

— Föl a kezekkel! — Perczel Móric erre odaugrott a revolveres támadó felé, hogy a fegyvert kicsavarja kezéből.

Meg is ragadta a fegyveres kezét s elfordította magát a pisztolyt, de Riedl közben elsütötte a revolvert s a golyó Perczel Móric füle mellett röpült el.

A két férfi tovább dulakodott egymással. Perczel erősen fogta Riedl csuklóját s lefelé szorította a revolvert.

Ebben a pillanatban Riedl ismét elsütötte a fegyvert és a golyó behatolt Perczel bal combjába.

A lövés zajára, Perczel Mórícéné segélykiáltásaira többen odasiettek s a dulakodókat szétválasztották. Értesítették a mentőket, akik Perczel Mórícot a Rókus-kórházba szállították, ahol az orvosok megállapították, hogy a forgópisztoly ólomgolyója bent van a combhusban, szerencsére azonban sem ideget, sem csontot nem ért. A sebet az orvosok bekötötték s hétfőn műtéti úton kiveszik a golyót. Riedl Alfonzot előállították a főkapitányságra, ahonnan kihallgatás után elbocsátották.

Vargha Imre pénzügyi államtitkár a tőzsde és a magángazdaságok szanálásáról

Ma tárgyal a pénzügyminiszterrel a tőzsdeadó és a társulati adó leszállításáról. — Mi van az aranyalapú forgalmi adóval?

(A Reggel tudósítójától.) Az egész közgazdasági élet a pénzügyi minisztérium elhatározásainak hatása alatt áll. A minisztérium végre eltökélte magát, hogy hozzájárul a tőzsde és a magángazdaságok, az elalélt tőzsde szanálásához és e célból a rendszabályok egész sorozatát lépteti életbe. Elsősorban az adórendszerben óhajt a kormány olyan változtatásokat eszközölni, amelyeknek az üzleti élet ismét eleven létté kellene hozniuk. A társulati adó és tőzsdeadó sürgős leszállítása szerepelnek elsősorban a napirenden és ezzel egyidejűleg megindulna a nagybankok intervenciója a tőzsdén. Az adóleszállítások kérdéséről alkalmunk volt beszélgetni.

Vargha Imre dr. pénzügyi államtitkár.

az adóügyek legfőbb intézőjével, aki a többi között a következőket mondotta:

— Mindenekelőtt ki kell jelentenem, hogy a lapoknak az a híre, hogy én tegnap Szabóky államtitkár urral, majd a pénzügyminiszter urral tanácskoztam a tőzsde szanálása dolgában — nem felel meg a valóságnak. Én most két napig itthon sem voltam és így

csak hétfőn leszek abban a helyzetben, hogy a tőzsde- és társulati adó leszállításáról szóló rendelet ügyében a miniszter urral tanácskozhassam.

— Az ügy különben sem tartoznék Szabóky államtitkár urhoz, mert ezeket az adókérdéseket én szoktam referálni. Csak a miniszter urral való megbeszélésem után látom majd tisztán a teendőket. Ami a tőzsdeadó leszállításának kérdéséről illeti, erre nézve magánvéleményem az, hogy

egyedül ez a tény nem befolyásolhatja lényegesen a tőzsdét.

Még ha egészen megszüntetnők is a tőzsde-

adót, akkor sem idézne ez elő jelentősebb ár-emelkedést az értékpapírpiacra.

messzebbmenő rendszabályok és eszközök igénybevétele nélkül.

— A társulati adó kérdésében koncedálom azt, hogy a vállalatok kedvezőbb és előnyösebb osztalékpolitikáját mozdítandó elő a jelenlegi rendszer megváltoztatása. Tényleg nem adhat 20.000 korona osztalékot egy vállalat, ha tudja, hogy jövedelme alapján ez összegből 10.000 koronát adó fejében kell lefizetnie. Viszont azonban az államnak sem lehet érdeke és célja csupán az, hogy a részvényesek minél több osztalékot kapjanak. Éppen ezért, ha történik is változtatás a társulati adó jelenlegi keretein, ez még szintén nem lehet eléggé hatásos eszköz a tőzsde- és magángazdaságok szanálása tekintetében. A magam részéről egyébként a tőzsde kérdésével nem foglalkoztam soha, engem csupán az adóügyek érdekelnek.

— Annyit mondhatok — mondotta ezután Vargha államtitkár —, hogy holnap, holnapután még semmiestre sem jelennek meg a tőzsde- és társulati adóra vonatkozó rendeletek. Nincs kizárva azonban, hogy

még e hét folyamán ezekben a kérdésekben intézkedés történik.

Végül a forgalmi adóra

vonatkozólag az államtitkár a következőket mondotta:

— A törvény értelmében július 1-től kezdve az aranyalapon való adózásra térhetünk át. A forgalmi adózás terén már hosszabb idő óta általános rendszert vezetünk be. Rövidesen sor kerül ezeknek az általánosoknak kiterjesztésére és aranyalapon való megállapítására.

„Matteotti pusztulásával Olaszország új története kezdődik...”

Ismeretlen részletek Turati gyászbeszédéből. — Mussolini ma ujjaalakítja kormányát

Róma, június 26.

(A Reggel tudósítójától.) A szigorú távirati cenzura és az ellenzéki lapok visszatartása miatt, eddig az ellenzéki képviselők Matteotti emlékére a parlamentben rendezett gyászünneplénynek nem minden részlete jutott el a külföldi sajtóba. Különösen Turati beszédéből nem engedték külföldre jutni azokat a politikai részeket, amelyek a fascista kormányzatot a legélesebben támadták. Turati megkapó szónoklatában többek közt ezeket mondta:

Matteotti itt van köztünk, pádol, törvényt lát és megtorol. Nem a mi bosszúállónk

Matteotti, szülőföldjének megtörője, ez a hazája, amelyet elnyomtak,

azoké a nagy és nemes eszményeké, amelyekért élünk, amelyekért meg is kell halnunk, ha az idő szava hív. De ez a halál új életet jelent, hiszen a vér tisztítja meg a haza szent rögét. Mire való a hiábavaló keresés és kutatás, ti farizeusok? Miért repülnek hidroplánjaitok a föld fölött? Miért kutatjátok át a bokrokat? A nemezis nem vár magára, ujját mutat rá a demagóg bujtogatás sötétben meghuzódó cinkosaira, akik

azt hitték, hogy fenyegetésen alapuló uralmuk ujjáéptést jelent, de a hipokrizis és az igazságtalanságon épült kormány már minden tagjában ingadozik,

az áldozat üveges tekintete olyan lángoló panorámát világít meg, amelyre ellenfeleink nem készültek föl.

Matteotti pusztulásával Olaszország új története kezdődik meg,

nekünk csak egy földadatunk lehet, az, hogy méltók legyünk hozzá. Esküszöm és fogadalmat teszek mindnyájatok nevében, hogy az elköltözött árnyékát ki fogjuk engesztelni.

Róma, június 28.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A Matteotti gyilkosai ellen folyó nyomozás mindig szélesebb körökre és a régebben elkövetett bűncselekményekre is kiterjed. A vizsgálóbíró megállapította, hogy amikor Nitti villáját megtámadták, kirabolták és a volt miniszterelnök is csak nehezen tudta életét a haramiák elől megmenteni, akkor

a tettesek érdekében Rossi volt sajtófőnök intervencióját a római rendőrségen

és a további eljárást a belügyminisztérium néhány előkelő hivatalnokával együtt megakadályozta.

Ma délelőtt a király fogadja a szenátus és kamara küldöttségét, amely a trónbeszédre adott föliratot fogja átnyújtani és a szokástól eltérőleg

beszédet mond a törvényhozás küldöttsége előtt.

Ezzel kapcsolatban a „Tribuna” azt írja, hogy a király beszéde a politikai helyzet legújabb kialakulásával is foglalkozni fog és

meglehet, hogy már ma ujjaalakul Musé solini kormánya.

Az azonban az ellenzék azt sem tartja kizártnak, hogy Mussolini nem tud az eléje tornyosuló politikai nehézségekkel megbirkózni és maga is beadja lemondását.

Az angol munkáspárt a politikai gyilkosságok ellen

London, június 28.

A független munkáspárt Matteotti meggyilkolása alkalmából az olaszországi szocialistákkal való rokonérzés kifejezésére gyűlést tartott és határozatot hozott, amelyben a politikai gyilkosságokat elítéli és az angol munkáspártiak és szocialisták szolidaritását a világ munkásaival kifejezésre juttatja.

Gázzal megölte magát egy bankhivatalnok

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este Lónyay-utca 36. szám alatti lakásán bezárkózott Zimmer Zoltán 22 éves bankhivatalnok. Később vették észre, hogy szobájából gázszag árad ki. Föltörték ajtáját és Zimmer Zoltán ott feküdt élettelenül. A gázszapot holtán nyitva, öngyilkossági szándékból. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

HIREK

„Jó gyerek leszek!“

Irta: Lázár Miklós

A világháború tízéves évfordulóját „ünneplik“ a lapok. Háborús följegyzésekben lapozok. Így éreztem, gondolkodtam és írtam — tíz év előtt:

Igen, megigérem. Gyermekkoromban sokszor, ha sötét szobában egyedül maradtam, a butorok kísértetiesen nyikorogtak, szörnyű alakok körvonalai rajzolódtak a falakra és a fehér függönyökre, ugyanígy szorult el a szívem, a lélekzetem elfulladt, összekulcsoltam a kezem és halkán ismételtam, jó gyerek leszek, mátul jó gyerek leszek! Azt hiszem, mindenki megígérte egyszer, hiszen az élet később is hány-szor zárt sötét szobákba, amelyek ajtaját nem táldjuk. És ki nem követett el gonoszsgot, ki nem okozott fájdalmat, legtöbbször azoknak, akik a legjobban szeretik?

A harctereken, ahol a halál angyala kis villamos lámpáját a nap és az éjszaka minden pillanatában sápadt arcod elé tarthatja, hogy kiszemeljen ifjú vőlegényének milliók közül, mi gyarló, gyáva emberek nyomorult életünkért vacogva, sokszor sóhajlik: Jó gyerek leszek, soha többé nem leszek rossz, csak most az egyszer adjál kegyelmet! Vajon megtartjuk-e íjedt fogadkozásainkat és egészségesen, sántán, bénán, mindegy, de élve, élve hazakerülve, valóban jó gyerekek leszünk mindannyian?

A háború a szenvedések legfelsőbb tanfolyama és bölcses, sőt mi több, költők tanítják, hogy aki kenyerét sohasem öntözte könyveivel, nem virasztott át végtelennek tetsző éjket, Istent nem hita kétségbeesve, nem lehet, igazán nem lehet jó, igazságos, megbocsátó, résztvevő lélek. Itt virasztanak, dideregnek, véreznek, johászknak a katonák, a tűzvonalban csupa szakállas Krisztus-arc, paraszt apostol térdel, miért ne lehetnének éppen ők hazájukban, otthonukban, a Megváltó új, hűséges tanítványai? Fáradt és lázas emberi képződés talán, de én szentül hiszem, a jézusi, mohamedai, mózesi, budhai szeretet ígéinek igazi hirdetői, ezek a fagyott, tályogos testű, végsőkig hajszolt harcosok lesznek. Fölvirágozva és dalolva jöttek, azt hívén, egyetlen hajrával, az izmok s bennük lakozó lelkes elszántság egyetlen megfeszítésével a háborúnak vége. Most már beleszoktak, kitanulták, mint valamely új professziót, megtisztultak a gyűlöletgőltől; az ellenség iránt, hogy csűrheben hajtják ellenük, inkább szánalmat, részvétet éreznek. A muszkát is anya szülte, a muszka is fogadkozik, amikor patogni kezdenek a géppuskák és az ágyuk sülvölve küldik a golyót közéjük: Mária kegyelmezz, jó gyerekek leszünk, még egyszer lássam a Kaukázus fehér hegyeit, a Rion kék völgyét vagy a Volga ezüst tükrét, Mária, vedj meg golyótól, szuronytól...

A saphkára én is rózsabimbót tűztem júliusban, hol hervad az árva virág azóta? De nem mulasztottam el gondolatban bocsánatot kérni azoktól, akiket megbántottam: ha álmból fölriadt, kedves, sötét ősi hajnalon, az esőt mint ha vedrekből öntötték volna, hideg szél cibálta a fák hervadó gallyait, úgy tudja meg, az én esedéklésem ráta hálószobájának ablaktábláit. Mindnyájunknak eljött a maga ideje, amikor hiába gőg, fölény, hűség, egy tépelt élet elszántsága, összekulcsolod a kezed és gyermekkorod elfelejtett jó Istenét emlegeted.

Przemyslben volt egy ilyen este. Ágyuk égzengéséből tértem vissza, égő falvakon robogtam át, ziháló bakák ballagtak rajvonalban a mezőn, hogy néhány perc múlva ellenséges tűzben másszák meg a magaslatot. Az agyam lüktetett, a szemem már nem bírta befogadni a látottakat, részeg voltam a borzalom, fájdalom, vérrrel, puskaporral kevert italától.

A kávéház zsufolva volt tisztékkel, orvosokkal, küldöncökkel, lengyel urakkal és bársonysapkás zsidókkal. Füst, meleg, gőz, sarkantyupengés, széles gesztusok, hangos vitalkozás. Nagyon messziről tompán dübörögtek az ágyuk. Az utolsó asztalnál húzódtam meg egyedül, széles tükröablak mellett, amely a pályaudvar vashidjára nézett. Kilencet ütött az óra; a hid körül mozgolódás, morajlás lámadt, olyan ütemes zaj, ami vidéki bucsusok menetére emlékeztet. Szent processzió — gondoltam. — A következő pillanatban azonban eszembe jutott, hogy a vashid mögött torkolnak össze a San innesső partjáról vezető országutak. Letörültem a gyöngyöző ablaktáblát. Akkor érték a bucsusok a kávéház elé. Mennyien voltak, nem tudom. Teljes óráig tartott a vonulásuk: mindenfajta katona, bakák.

Utazásnál, nyaralásnál nélkülözhetetlen saját készítményű és Widder-raglának készen kaphatók Erdős Jenő férfiniszabónál, IV, Kossuth Lajos-u. 3. Telefon J. 154-83 Elegáns férfiruhák mérték után

vadászok, huszárok, pionírek, honvédek, tüze-
rek, ulánusok, trének, dragonyosok, csupa se-
besült, a két hete tartó, rettenetes öldöklésből.
Jöttek, vándorogtak, a földön csuszak, a sán-
ták a béndk vállába kapaszkodtak, friss fehér
pólya a sérült testrészekre, sztroncsolt fejek,
a srampell marása huson és esonton, botjaik
kísértetiesen kopogtak a kövezeten, ágak, mi-
ket utközben tördeltek az ösvények akácfaíról,
reszkető szakállak, vértelen ajkak nyöszörgése,
valami szívfasaró dallam, az emberi nyomor-
úság wagneri szimfóniája.

A homlokomat az ablakhoz szorítottam. Az-
óta ütem havas árkok szélén, halottak fölé lé-
galtam a csizmám, hallottam golyókat zizegni
a fülem mellett, átvettem haldoklók üzenetét
távol kedveseiknek, de a háború keserű,
émelygős, rossz illatu izét mégis azon a prze-
mysli estén éreztem igazán. Benne van a szí-
vemben, az idegeimben, a gyomromban, mint
egy lassan ölt mérég. És ott fogadtam meg: Jó
gyerek leszek, mátul jó gyerek...

(Przemysl, 1915 tavaszán.)

— Sztrache főügyész az Árvizsgáló Bizottság
megszüntetéséről. A hivatalos lap vasárnap
száma közölte azt a rendeletet, amely az Á-
rvizsgáló Bizottságot megszüntette. Az árdra-
gítási ügyek üldözése innen indult ki és ez
intézmény eszentes elmulása azt a hitet kelt-
hette, hogy eszentel vége az árdragítási bü-
nyeknek. Kérdést intéztünk erre vonatko-
zóan dr. Sztrache Gusztáv királyi főügyészhez,
a budapesti ügyészség elnökéhez, aki a követ-
kező fölvilágosítást adta:

— Az Árvizsgáló Bizottság megszüntetése
egyáltalán nem jelenti azt, hogy az árdragítók
most már szabadon garázdálkodhatnak. Az
uzsorabíróságok továbbra is működnek és főm-
marad az ügyési különítmény is, amely az árd-
ragító büncselekmények megtorlását inté-
zte. Megkerestem a főkapitányságot is azért,
hogy az Árvizsgáló Bizottság mellett műkö-
dött detektívcsoporthoz ne oszlassák föl, hanem
engedjék át az uzorabírók intéző ügyési
különítmény közvetlen rendelkezése alá. Olyan
utasítást is kiadtam, hogy eszentul az árdra-
gítási ügyeket igen sürgősen és mindig soron-
kívül kell elintézni, hogy az árdragítók a bü-
ncselekmény elkövetése után haladéktalanul
elvegyék büntetésüket.

— A Vigszínház tüntetőket a főkapitány is elítélte.
Ez év februárjában a Vigszínház bemutatta Capek Ká-
roly „Rur“ című szindarabját. A bemutató előadás
néhány egyetemi hallgató megzavarta az előadást. Az
első jelenet után sipolni kezdtek s a színészek felé fo-
dulva azt kiabálták, dicsőnőség, hogy esch darabot ját-
szanak Magyarországon. Hogy az incidensből pánik nem
támadt, az Lukács Pál határtalan nyugalomán volt
köszönhető. A darab aztán simán pergett le s az első
folyónás sikere után a közönség már el is felejtette az
esetet, amelynek a rendőrségen volt a folytatása. Az
egyetemi hallgatókat hatvan ezer korona pénzbüntetésre
ítélte a rendőrbíró, akik az ítéletet megfellebbezték a
főkapitányhoz. Most jött le a másodfoku ítélet. A főka-
pitány az ítéletet indokainál fogva helybenhagyta.

— A vaskereskedelmi és ipari érdekeltségek
a szabadkereskedelemért. A Magyar Vas-
kereskedők és Vasiparosok Országos Egyesü-
lete a szakmához tartozó összes érdekeltségek
bevonásával országos értekezletet tartott va-
sárnap délelőtt a kereskedelmi és iparkamará-
ban. Sátor Ernő elnöki megnyitójában rámu-
tatott a tranzitó kereskedelem megszervezésé-
nek és a külforgalom fölzsabadításának szük-
ségére. Székely Artur fölzsóalása után dr.
Ormai Iván azt javasolta, hogy az érdektü-
letek követeljék a kormánytól a külföldi kor-
látozások azonnali megszüntetését. Dr. Walter
Károly a tranzitó kereskedelem kifejlődésének
legnagyobb akadályát az utlevél megszervezés
nehézségében és a hatósági korlátozások tul-
tengésében látja. Ezután a főváros képviselét-
ben Zilahy Dezső, az idegenforgalmi iroda
igazgatója mutatott rá arra, hogy Budapest
idegenforgalma szempontjából a tranzitó ke-
reskedelem megszervezése milyen óriási jelen-
tőségű. Pásztor József igazgató az összes ér-
dekeltségek bevonásával megszervezendő ke-
reskedelmi tájékoztató iroda fölállítását ki-
vánta. Dr. Eckenberg Imre fölzsóalása után
Fehér Lipót azokat a sérelmeket sorolta föl,
amelyek a tranzitó forgalomban, a szállitma-
nyozási és vámkezelési műveletek körül érik
a kereskedelmet és a közönséget. Több föl-
szóalás után a tanácskozás azzal ért véget,
hogy az elmondottak alapján az érdekképvise-
letek a kormányt és az iparkamara útján kéri-
k a bajok orvosolását.

OPERA ÉTTEREM

ES VEZEKLŐ PINCE

VI. ANDRÁSSY-UT 25. SZÁM

VEZETŐ BUCSKY PÉTER VENDEGLŐS ÉS SZAKÁCS

*

A főváros legszebb terrassa
A halászlét Bucsky Péter személyesen főzi

*

A zenét a legkiválóbb művészek
együttese szolgáltatja

Vigyázat!! Halat csak ott egyél, ahol sok fogy

— Itt a bombavető vádirata! Nemrégiben
jelentette A Reggel, hogy a bombamerény-
letek bünpörében dr. Dolowschiák Mihály
ügyészségi alelnök elkészítette a vádiratot,
amely 70 oldalra terjed. Sztrache Gusztáv fő-
ügyész jóváhagyta a nagy vádiratot, úgy hogy
az még ezen a héten átkerül a büntetőtörvén-
szék elnökségéhez és egy-egy példányt kikéz-
besítenek az ügyben szereplő bombamerénylők-
nek is. A vádirat 9 csoportban tárgyalja a
bombaügyeket és külön vádakot emel az
egy-egy merénylők ellen aszerint, hogy milyen
szerepük és tevékenységük volt az egyes
bombamerénylet elkövetésénél. Az első csoport
az Erzsébetvárosi Kör ellen elkövetett bomba-
merényletet írja le és ebben az ügyészség
Márffy József, Chriaszty István és Szász József
ellen mint fölbujtók ellen emel vádat 8 rend-
beli befejezett gyilkosság büntette és 23 meg-
kísérelt gyilkosság büntette miatt. Ugyan-
ebben az ügyben ugyanezen büncselekmények-
ben mint tettesek szerepelnek Marosi Károly
és Radó József vádlottak. Ezeket tehát 8 be-
fejezett gyilkosság büntetésében mint tetteseket
és 23 esetben mint gyilkosság kísérletének
tetteseit vádolja az ügyészség. A következő
hét pont az ismert bombakíséreltekre vonatko-
zik. A nyolcadik vádpont azt a három fenye-
gető levelet ismerteti, amelyeket a bomba-
merénylők a nemzetgyűlés elnökének, a mi-
niszterelnöknek és a francia követnek küldtek.
Az ügyészség e levelek miatt hatóság ellen
elkövetett erőszak büntette címén emelt vádat
Márffy József, Szász József és Brenka Béla
ellen. Az utolsó vádpont Márffy Józsefre vo-
natkozik, akit súlyos testi sértés büntette címén
külön megvádol az ügyészség azért, mert
Gaspár Lajost e bombaügyekből kifolyólag
oly súlyosan bántalmazta, hogy az okozott sé-
rülések 20 napon túl gyógyultak. A vádirat
részletesen megindokolja minden egyes bü-
ncselekmény ügyében emelt vádat és részletesen
ismerteti a terheltek ellen fölmerült összes
bizonyítékokat. Indítványozza, hogy a bíróság
a letartóztatott bombamerénylők további
fogvatartását tarítsa fenn, mert a büntetés
előrelátható nagysága, a vád súlyossága és a
bünyök halmazata különben sem engedheti meg,
hogy a fogságban levők közül bármelyik is
kiszabaduljon. A bombaügyek monstre fő-
tárgyalását a nyári szünet letelte után
szeptemberben tartják meg dr. Fayl Ivor ta-
nácselnök vezetésével.

— Ember legyen a talpán, aki eligazodik, hogy volta-
kép milyen világnézetet, politikát, irányt vall A Reggel,
ha pesti és vidéki lapjainak bizálatait, meghatározásait,
jelzőit, jellemzését olvassa lapunkkal kapcsolatban. Két
hét újságkivágásból válogatjuk össze: egy szélső radi-
kális hétfői lap — a belügyminiszter hétfői felhívata-
losa — a liberális A Reggel — Hétfői Pímusz —
hétfői siber újság — a fapédők tőrszói jelszavai-
val rokonszenvező A Reggel — a hétfőreggeli jöler-
tesült zsidóajvédelmi hétfői lap — A Reggel, ame-
lyet zsurnalisztikai zsenialitás, de feneketlen nyeg-
leség jellemez — Vázsonyiék és Rassyék szöcsőre
— hétfői szennylap — az októrista, bár Károlyi-ellenes
A Reggel — A Reggel, amely most is, mint mindig fején
találja a seget — a hányaveti A Reggel — szocialisták
felé húzó hétfői rongy — Eckhardtéknak falazó hétfői új-
ság — Betlén orgánuma stb., stb., stb. Még egy hasábot
lehetne összeírni, helyesebben összenyírni e többé-kevésbé
(inkább kevésbé!) megtisztuló tömör jellemrajzokból.
Mindez azt bizonyítja, hogy A Reggel a legérdekesebb ma-
gyar újság; leginkább foglalkoztatja a sajtó és a közönség
érdeklődését. A magunk részéről pedig — bár már azt sem
tudjuk, flux vagyunk-e vagy lányok — minden reklámért
hálaak ragyunk és teljes nyugalommal megyünk tovább
a magunk útján...

— Az arany- és ezüstbevéltő rt. (IV, Várme-
gye-utca 7) közli, hogy a nyári hónapokban a
hivatalos óráit naponta 9—3-ig tartja. Brill-
iánsbevéltás 9—12-ig. Régiségek bevéltása
egész nap.

Az alföldi-alpesi
turaversenyben

2400 km.

Egy 11 HP. Chenard & Walcker autó

Cordatic

pneuvál felszerelve,

Egy 15/18 HP. Chenard & Walcker autó

Cordatic

pneuvál felszerelve

az egész távot defektus nélkül futotta
be, bebizonyítván, hogy a magyarországi
utivisszonyoknak ezek az autók és ezek
a pneumatikok felelnek meg legjobban

RÓKA ÉS TÁRSA
AUTOMOBIL R. T.

Kossuth Lajos-u. 1

Cordatic-pneu lerakat

— **Ellenzékiek — egymás ellenzékei.** Az ellenzéki érzelmi magyar polgárok százezrei ülnek odahaza a szobájukban, az aruk gondterhelt, a kezük ökölben — a nadrágzsebben, vagyoni állapotuk immobil és szídják rendületlenül a magas kormányt, amely minden bűnük, bajnak az okozója. Enyhülést és vigaszt a haza böles atyáinak szónoklataiban keresnek, a hírlapok nemzetgyűlési tudósításait böngészik, hogy végül is reménytelenül földhözvágják az új-ságot. Az ellenzéki vezérek ugyanis, ahelyett, hogy egységesen döntenék az egységes párt frontját, hogy kíméletlenül föltárnák az ország sebeit, gazdasági életünk ezer nyomorúságát, egymással évődnek, egymás torkát igyekeznek átharapni, egymás tekintélyét járatták le, elfelejtve, hogy e bizzar komédia mily szörnyen kiábrándítólag hat az ellenzéki tömegekre. Bánja az ördög, hogy a tisztelt ellenzéki vezér urak milyen véleményrel vannak egymásról, egyedül és kizárólag azt kívánja az ország: teljesítsék kötelességeiket, amelyeknek vállalásával küldettek a nemzetgyűlésbe. Még a taktikájuk sem érdekelt, ez temperamentum, józan megfontoltság, egyéni megítélés kérdése, a lényeg: ne egymást vetkőztessék pörére a nyilvánosság előtt, hanem a magyar polgárság, a bennük bizakodó és üldöztetése között is rájuk szavazó választók keserves helyzetét. Ezzel az ellenzékiekedéssel többet vetkőznek saját meggyőződésük ellen, mintha elárulnák azt; ezzel az ellenzékiekedéssel egyedül a sülyedő kurzusnak tesznek hasznos szolgálatot.

— **Halálos csónakázás.** Ma délután a lágymányosi holt Dunaágban csónakázott több férfi. A parton később megismerkedtek egy nővel, akit magukkal vittek a csónakba. Csónakázás közben a nő a Dunába fordult s mielőtt segíthettek volna rajta, elmerült. Kiletét nem sikerült megállapítani. A rendőrség a különös ügyben a nyomozást megindította.

— **Egy öngyilkos tőzsdebizományos bucsulevele.** A sorozatos bukások között nagy föltűnést keltett a Weisz és Társai Nádor-utcai tőzsdebizományos-cég fizetéseképtelensége. A Weisz és Társai tulajdonképpen két külön cég. Weisz és Glück volt az egyik, Diamant és Társa a másik. A két cégnek azonban, közudomás szerint, Weisz Vilmos volt az irányítója. A három társ: Glück Manó, Diamant és Recht. Másfél milliárdot tett ki a följelentések összege. Amikor a hullámok már összezsúpláltak a fejük fölött, a négy cégtárs megszökött Budapestről. A tönkrement cég ügyeit dr. András Ernő ügyvéd vette a kezébe rendezés céljából és ő tartott levélbeli összeköttetést a megszökött tőzsdebizományosokkal. Weisz Vilmos Bécsbe utazott, ahol elkeseredésében öngyilkossági tervekkel foglalkozott. Mint a budapesti és bécsi lapok megírták, bucsulevelet irt haza, majd Bécsből eltűnt és utoljára Fischamendben láták a Duna partján izgatottan föl-alá szaladgálni és minden valóságosság amellet szól, hogy a Dunába vetette magát. M. A. budapesti kereskedő, aki Weisz Vilmosnak barátja és üzletfele volt és aki maga is érzékenyen károsodott a tőzsdebizományos-cég bukásával, Weisz Vilmosról a következő levelet kapta:

Igen tisztelt M. ur! Az ottani soraimat nagy izgalomban írtam és most ezután öntől is bocsánatot kérek. Fogadj mindazon igaz, baráti pártfogásért mely hálaomat és csak egyre körem, vegye drága, jó kis feleségemet pártfogásába, mert szegény gyenge szervezete folytán nagyon rá van utalva egy őszinte támaszra, amelyet Ön-nél annyira tapasztaltam. A briliáns lóncát és arany-órát, itt ünnepélyesen kijelentem, hogy Glück Manó társamnak átadtam, hogy ezen ékszerlágyat András ügyvédnek az Ön számára letétbe helyezze. De miután, hogy ezt nem tette, sőt ezt is elcsúsztatotta, szolgáljon Önnek ezen nyilatkozatom szükség esetén okmányul, hogy egy embert, akit ő a halálba kergettek, utolsó órájában ezt utólag megerősíti. Isten vele, igaz hivo, Weisz Vilmos.

A levél vétele után a kereskedő Weisz családjal azonnal Bécsbe utazott, a tőzsdebizományos azonban közben a Fischamendi Duna-parttól nyom nélkül eltűnt. (Sz. J.)

— **Ballada az elűzött és visszatért bankárról.** Az ügyesség — amint ismeretes — Weisz Emil és fia, Ősz Gyula ellen visszavonta az elfogatóparancsot, miután a Weisz Emil és Fia cég megegyezett a hitelezőivel. Weisz Emil vasárnap Aradról sürgönyözött feleségének és bejelentette, hogy kedden Budapestre érkezik. Ősz Gyula még Párisban tartózkodik és bár ellene is visszavonták az elfogatási parancsot, egyelőre nem szándékozik Budapestre visszatérni.

Utazásnál, nyaralásnál nélkülözhetetlen

saját készítményű

Burberry- és Fregoli-raglások elismerten kitűnő legdivatosabb szabással, tekintettel nagy készletemre,

pendkívül olcsó áron készen kaphatók!

WIDDER férjiszabó

Telefon 95-78

IV. Városház-utca 20. szám

Egy huszéves árva urileány a Dunába ölte magát, mert a nagynénje rosszul bánt vele

(A Reggel tudósítójától.) Két héttel ezelőtt szokatlan följelentés érkezett a főkapitányságra. A Vámház-körut 8. számú ház lakói tettek panaszt és bejelentették, hogy a házban lakó

Gálffy Klára, 20 éves urileány nyomtalanul eltűnt

s kérték a nyomozás megindítását. A beérkezett följelentés alapján a rendőrség szabályszerűen le is folytatta a nyomozást. Több detektív nyomozott ebben az ügyben, legelőször a házbelieket, a bejelentőket s a ház főlügyelőjét hallgatták ki. A Vámház-körut 8. számú házban lakik Lenkey Géza alezredes, a Ludovika Akadémia tanára s körülbelül egy év óta nála tartózkodik felesége testvérenek árva leánya, a 20 éves Gálffy Klára. A házbeliek szerint a fiatal leány gyakran elégedetlenkedett előtük, azt panaszolta, hogy nagynénje, Lenkeyné nem szereti őt hharagosan bánt vele, rosszul öltözteti s minden munkát neki kell végeznie a házban. Gálffy Klára a szomszédoknak azt is hangoztatta, hogy öngyilkosságot fog elkövetni. A ház lakói nagyon megszánták Gálffy Klárát, akit csöndes, jó leánynak ismertek s megígérték neki, hogy gyűjtést indítanak számára s pénzt gyűjtenek neki, hogy hazautazhasson megszállott területre, Nagykárolyban lakó rokonaihoz. A leány akkor azt felelte, hogy ugy sem utazhat, mert nem adják ki neki az utlevelét. A ház lakói látták, hogy Lenkeyné nem a

legbarátságosabban bánik unokahugával, nem engedte őt sehová, nem úgy öltöztette a fiatal leányt, ahogy kellett volna s ha este vagy délután elmentek hazulról, a cselédmunkát is végző leányra

rázárták a lakást s még a szobákba sem volt szabad bemennie.

Klára két héttel ezelőtt nyomtalanul eltűnt. Amikor ezt a lakók észrevették, a rendőrség eltűnési osztálya a följelentés alapján megindította a nyomozást. Amikor az ágyát átvizsgálták, abban Gálffy Klárától bucsulevelet találtak, amelyben bejelentti, hogy nem tudta elviselni a vele szemben tanúsított bánásmódot s azért öngyilkos lesz. A főkapitányság napokig nyomozott az eltűnt fiatal leány után, a múlt két végén Tököl községben a Dunából kifogtak egy holttestet, akinek harisnyájában levelet találtak. A levél Környey Károlynénak volt címezve, aki ugyanazon házban a harmadik emelet 17. számú lakásban lakik, ahonnan Gálffy Klára a halálba menekült. A levélben Gálffy Klára ismét elpanaszolja öngyilkosságának okát s apró-cseprő holmijairól végrendekezett. Tökölön kedden fogták ki a holttestet s a budapesti rendőrség értesítése után Lenkey Géza alezredes, valamint a ház több lakója kiutazott a közeli faluba, de a község jegyzője már nem tudta megmutatni a halottat, mert már eltemették. A budapesti rendőrség elrendelte a szerencsétlen urileány holttestének exhumálását.

— **Városi mérnökök kongresszusa Szegeden.** A Reggel szegedi tudósítója telefonálja: A Városi Mérnökök Országos Egyesülete vasárnap tartotta a régi városházán első kongresszusát, amelyen a kormány képviselőiben Kószó István államtitkár, Szeged város nevében dr. Somogyi Szilveszter polgármester üdvözölte a vendégeket. Berzenczey Domonkos városi főmérnök ismertette Szeged műszaki nevezetességeit. A kongresszus elnöke Fock Ede fővárosi műszaki tanácsost választották meg. Déliben a vendégek bizteltetere a Tiszában a város bankettet adott. Déliben a város műszaki látványosságait tekintették meg.

— **Nagy razzitát tartottak a főváros egész területén.** Budapest mind a tíz kerületében szombaton éjszaka egész vasárnap reggelig nagy közbiztonsági razzitát tartott a rendőrség. Kerületenként járták végig az összes gyanús helyeket, a rovvott multuak találkozóhelyeit, harmadrangu szállodákat s összesen 126 egyént, 83 férfit és 43 nőt állítottak elő a kerületi kapitányságokra. Vasárnap reggel az előállított gyanúsakat mind leigazoltatták és közülök több mint a felét eibocsátották, mintegy 50 ember ellen különböző rendőri intézkedéssel jártak el; sok volt közöttük a körözött egyén; többeket a toloncházba, másokat pedig más bíróságok elé állították.

— **Katasztrófális forgószél Amerikában.** Clevelandből táviratozzák: Lorain városát forgószél elpusztította. Hír szerint 300 ember életét vesztette, 1500 pedig megsebesült. Mondják, hogy az egész város romba dőlt. A táviró és távbeszélő összeköttetés megszakadt és így a hírek valóságát nem lehet ellenőrizni. Tűzoltócsapat érkezett Lorainba és elmondta, hogy a színházépület összeomlásakor néhány száz ember megsebesült. Más jelentések szerint a Lorainban elpusztult emberek száma meghaladja a százat. — Peoriából (Illinois) jelentik: Forgószél öt embert megölt és egy millió dollárnyi kárt okozott.

— **Hamis okmányokkal igazolta magát egy nő.** Tegnap este a Só-utcában egy föltűnő viselkedésű nő igazoltatott a szolgálatot teljesítő rendőr. A nő az őrszobán szabályszerű okmányokkal igazolta magát s így az őrszobáról elbocsátották. Ma délután kiderült, hogy a Mayer Emilia névre szóló okmányokkal történt igazolás hamis volt. Az illető nőt újból előállították, letartóztatták s a nyomozást megindították abban az irányban, hogy a nő hogyan jutott a hamis okmányok birtokába.

— **A párisi Grand Prix győztese: Párisból táviratozzák: A 4000 frankkal dotált Grand Prix elnyeréséért 20 ló versenyzett. Első lett Transwaal, második Grosborne, harmadik Uganja.**

— **Kérlek alássan, az igazán nem lehet megütközés tárgya, hogy a Nemzeti Múzeum anyaga is kezd tönkremenni.** Szegény és nyomorult ország vagyunk s a szanálás sokba kerül, márpedig, ha nem szanálnak, akkor mindenünk elvesz, tehát nem baj, ha mindenünk el is vész, csak hogy szanálva legyünk. Ez a logikus megfontolás vezethette illetékeseinket már akkor is, midőn világkörü néprajzi múzeumunkat el hagyták pusztulni s ez a szent elő sugározza be most a Nemzeti Múzeum pusztulását. Nincs pénz, nincs helyiség, a pénz a lakáshivatalra kell, amely azt hivatott megállapítani, hogy helyiség nincs. A helyiség pedig, jelsül és többek közt az a sok kaszárnya, ami ötvenezer főnyi pesti helyőrségnek épült, most az egész magyar sereg harmincezer főnyi létszámának Pestre eső részével annyira tele van, hogy múzeumok elhelyezéséről azokban szó sem lehet. Vesszen, ami veszendő, a múzeum nem egy agrárszágnak való és sem a kisgazdatársadalom a maga kisüstjéből nem áldozhat azért, hogy üveges kredencokban legyenek kiállítva a hofoglaláskori fazekak, sem a hivatalos vaskalapot nem adhatjuk oda az ősök horpadt sisakjéért. Legföljebb azért volna jó, ha magnak egy múzeum mégis megmaradna, hogy ott spiritusban meg lehetne örökíteni azt a kormányzatot, amelynek egyszerre három pénzügyminiszter kell ahhoz a pénzhez, ami nincs s két múzeumot is szívesen áldoz azért, hogy egy helyett három miniszter adminisztrálja a semmit.

JARDIN DE PARIS

TELEFONSZÁM: JÓZSEF 86-31

Az új júliusi műsor: SÓLYOM JANKA

Rátkai Márton

**Sárvay Rózsi
Iványi Dezső**
fölléptével

Csollán házassodik

Harmath Imre és Zerkovitz Béla operettje

Palermo és Lissy Rose Berndt

A táncpavillonban

(kezdete 11 órakor)

OSSY RONDJE

LILLY DUVAL EMY HOPPE

Ma, hétfőn záróra
reggel 5 órakor

PRIMA ZEFIR
Férfiingek

2 gallérral, Joss oroszlan védjegyű

míg a készlet tart.....K **165.000**

Lukács és Pásztor

Budapest IV, Egyetem-utca 11. szám
Gróf Károlyi palotával szemben

— Nézd, kérlek, a világon nincs természetesebb dolog, mint hogy a magyar képviselőház ülési pénze kerülnek. Te azt mondod, hogy mégis, az a sok, az a hatmillió, amibe egy rendes ülés kerül és az a tíz, amibe egy nyolcórás kerül és az a tizenöt, amit egy jó kiadás permanensért fizet az ország. Azt mondod, hogy ez sok, pedig ellenkezőleg, ez valóságos gunyár. Mert hatmillióért kapod Zsirkait, tizert meg tudod, hogy aznap miként vélekednek egymásról és egymás fölmenőiről és lemenőiről a nemzet nagyjai és tizenötért kétségbevonhatatlan bizonyosságot kapsz afelől, hogy egész más lenne hazánk sorsa, ha annak idején Béll Miklós építette volna a Lánchidat Széchenyi helyett. Nincs az a könyv, nincs az a színház, kabaré és iskola, ahol ennyi tanulságot ilyen szórakoztató formában találának s mindezt államköltségen, olyan pénzen, ami téged nem terhel, mert a közoktatásiügyi tárca költségvetéséből spórolták meg. Napi hat, tíz, illetőleg tizenöt millióért államköltségen mindent megtagadhat, ami ahhoz kell, hogy a most alkotott törvények alkotóit teljesen ismerjed és annak idején ne kelljen külön okokat keresned, hogy miért kell ezeket a törvényeket megváltoztatni.

— Akik Almásy Dénesné palotáját kifosztották. A budapesti büntetőbíróválasztás ma dr. Valentin Károly táblabíró elnöklésével újra föléled a régi gyorsított ötös-üzem, mert egy mostanság kérekerült kommunista bűnügyet kell letárgyalni. A bolsik annak idején megszállták gróf Almásy Dénesné Ráday-utcai palotáját és azt kifosztották. Esztendővel ezelőtt, amikor minden nap husz-harminc kommunista bűnpört tárgyaltak a törvényeseken ez az ügy is főtárgyalásra került. Tizenkét vádlottja volt ennek az ügynek, de csak öt ellen tartották meg a tárgyalást, mert a többi szökésben volt. Nagy szenzáció volt a büntetőbíróválasztáson, amikor ezt az ügyet tárgyalták. Fudy Oszkár ügyész indítványára beidézték a gyorsított tanács tanúképpen egy főhadnagyot is, aki uniformisában jelent meg. Mellét a nagy arany vitézségi érdem és még vagy nyolc más kitüntetés díszítette. A vallomása során azonban az ügyész keresztkérdések alá fogta a főhadnagy belezavarodott a fogas kérdésekbe. A kihallgatás befejezése után föllélt az ügyész és bejelentette a bíróságnak, hogy a most kihallgatott főhadnagy nem teljesít aktív katonai szolgálatot, nyugalmába helyezték és így most már polgári személynek tekintendő. — Majd a főhadnagy felé fordult ezekkel a szavakkal:

— A törvény nevében önt ezennel rablás bűntettének gyanúja miatt letartóztatom! Oldja le a kardját!

A főhadnagy elhalványodott, átnyújtotta a kardját annak a fogházőrnek, akit az ügyész nyomban melléje rendelt és a következő pillanatban előrónálta nadrágjának hátsó zsebéből Browning-pisztolyt, és ott a null tárgyaláson, a törvényeségi bírói emelvény előtt mellbe lölte magát. Nagy riadalom, sikongás keletkezett, a hallgatóság sorában lévő nők közül egy asszony elájult. Percek alatt besietett a főtárgyalási terembe dr. Minich Károly egyetemi tanár orvosszakértő, aki megvizsgálta a főhadnagy sérüléseit és kórházba szállította. A főhadnagy fölgögygült és később az ellene megindult kommunista bűnpörben legfőbb kegyelemben részesült. Ennek a bűnpörnek került most kézzre az egyik szökésben lévő vádlottja, Zsuffka Ferenc hentességét személyében, akit ugyancsak rablás bűntettével vádol az ügyesség.

— Az államvasutak tizennyolcezer papirkoronába számítják az aranykoronát. Holnap lép életbe a Máv-nál az új aranytarifa, amely nagyjából a békebeli díjszabást állítja vissza. De az utazás mégis többé fog kerülni, mint békekorban, mégpedig azért, mert az aranykoronát 18.000 papirkoronába számítják, ami azt mutatja, hogy a Máv. mitsem törődik a Nemzeti Bank hivatalos jegyzésével, amely szerint — a Napoleon legutóbbi 292.000-es árfolyamát véve alapul —: 1 aranykorona = 15.500 papirkorona. A különbség tehát a Nemzeti Bank és a Máv. aranykoronája között 2500 papirkorona, vagyis 16 aranyfillér. Ez a hallatlan árdrágítás persze már napokon belül jelentkezni fog az árak újabb rekordugrásában. Az aranytarifára való áttéréstől eltekintve, csak az a 16 filléres különbözet a drágasági hatalmas lavináját indítja meg, amely ismét a fogyasztó nyakába szakad. Egyetlen lehetőség volna erről a harácsolásról leszoktatni a kurzusgazdálkodás alatti tönkrement Máv-ot, csak az a kár, hogy a gyakorlatban némi nehézségekbe ütközik a dolog. Mindenkinek arannyal kellene a jegyért fizetni és 18.000-é alapon követelni a visszajáró összeget. A befolyó aranyakat pedig vegye meg a Jegybank a Máv-tól a hivatalos jegyzés szerint: aranykoronánként 15.500-ért. Ez az egyetlen határozott módszer ott, ahol egy korona = egy korona és tizenhat fillér.

— Könyvelést és adóügyi reklám a közgazdasági oldalon!

Egy pár *Oseta* haridnya felyellett két másik párt. *Varga Károly Lajos u. 11.*

„PYRAMIS”
MAGYAR FÖLDBIROKOSOK ÉS FÖLDBERLŐK KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA
BUDAPEST, VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 26/D. SZ.
Gabona-, vetőmag-, műtrágya-, gyapju-, műszaki-, mezőgazdasági gép- és bankosztály

Mezőkövesd nagy Péter-Pál-i processziója

Háromszáz hollandus az ünnepségen

Mezőkövesd, június 29.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Mezőkövesd fölött ragyogott az ég, a nap mint valami óriási, fehéren izzó villamostest sütötte a hátart és a tikkadt szántókon, amerre a szem ellátott, lélek sem járt. Mert nagy ünnepségre készülődött a község népe. Péter és Pál napja Mezőkövesd naptárába, ha lehet, százszorosan izzó betűkkel van beírva s hogy maga Mezőkövesd nagy piactere még csöndes volt és csak az öreg sekrestyés rendezgette el a zöld galyas sátor alatt emelt oltárt, lenn a falu déli végén már gyülekeztek a körmenethez, régi zászlók és szentképek alatt. Vendégeket is kapott az idej nagy körmenet Mezőkövesd, különvonton közel

háromszáz hollandi rándult le,

hogy megismerje a matyók messze földön híres községét, amelynek kézimunkaművészete egyébként már évek óta meghódította a holland városkákat. Tíz óra felé járt, amikor Zsóry főszolgabíró kalauzolásával bekerültünk a községbe. Az uton véges-végig példás rend, lovas és gyalogos esendőrjárőrök, a batárok kerekai alatt porzik az utca teste s az ablakokból és kapuk aljából vidám kendőlobogtatás üdvözi az érkezőket. A járásbíróház épülete előtt két dolmányban, feszesen és frissen borotválva a megye hajduja, itt megállunk, mert a körmenet erre felé vonul a piactérre, ahol Kriston Endre fölszentelt püspök celebrálja majd a tábori misét. Egyszerre megkondulnak a templom hangjai, két esendőr vágatva érkezik, úgy ülnek a paripán, mint a kőszobor és kivont kardjuk hegyén táncol a napsugár. És rá néhány percre behajlik a körmenet. Széles, hatalmas legények táblát hoznak, rajta a fölírás: *Jézus szent szive, tied munkánk, életünk!* Azután rengeteg kis gyerek — ez a „szív gárdája” — apró kezűk kis zászlócskákat lobogtat. És most festői, csodálatos színes látvány következik. Mária szobrát hozzák a Mária-lányok, fehér matyóviseletben, fejükön csillogó, virágokkal átszőtt pártában jönnek a falu legszebb lányai. Azután öreg, töpörödött anyókák, olyik már alig lépdel, ezek is matyóruhában, de talpig feketében. Szinte végeláthatatlan ez a sor, csöndes dalokat mormolva haladnak, van sok köztük, akik

már egy nappal előbb érkeztek a megye legszélsőbb csücskéből, hogy ott legyenek Jézus szent szíve körmeneténél.

Tábori szürkében a miskolci katonazenekar jön, majd újabb táblával a környék legényei. Hozzák Jézus megkínzóztatásának rekvizitumait, párnákon a töviskoszorút, a szöveget, kalapácsot és a kockát. Matyó legények viszik ezt, lehajtott fejjel, ajtatosan. Most a lányok Mária kongregációja halad el, mögöttük Mezőkövesd iparosai, a munka jelvényeivel: a kalapácsal, fűrészszel, vésővel, jaluval. És most következik a legmeghatóbb: egy hatalmas, megfeszített vászon; ez áll rajta: *Ime, a sziv, amely embereket annyira szeret.* S nemes apródi ruhában, szőke hajfürtösen egy kis fiú, Párnát hoz, rajta a magyar szent korona. És mögötte hozzák a koronázási jelvényeket...

Fiatalföldmivesek kongregációja jön, a legények vállukon a földmunka jelvényeit hordozzák: a kapát, kaszát, gereblyét, sarlót. Öreg mezőkövesdi földmivesek kórúsbán énekelik: *angyal drága vendégség!* Azután a vidéki papság és baldachin alatt Kriston püspök és Kiss László apát. Végül apácák és a körmenet legszomorubbjai, a hadi özvegyek kézen és karjukon az itmaradt apátján árvaikkal. Egy teljes óráig tart az elvonulás, 15.000 ember processziója. A templom előtt a Nagypiac-téren ünnepi mise, ajtatos szöszösmák és régi, ittfelédtt magyar templomi énekek korálja cseng az ég felé. A helybeli földmivesdalárda könnyeket csal mindenki szemébe.

Omerovits jezsuita páter izzó szavakat mond szomorú, szédarabolt Magyarországról, tömjén füstje száll a levegőben, azután fölsendül a „Himnusz”. A hollandusok kis papírlapokról énekelik velünk és a templom harangja egyre zug. Ebéd a hollandi vendégek tisztelőjére, beszedek a nemes vendégekről, köszöntések és a hollandusok vezetője, nedves szemmel mondja Naugebauer igazgatónak:

— Ezt a szép napot nem felejtjük el önnek s igérjük, Magyarországot sem felejtjük el soha!

Négy óraker a lakosság örömrivalgása közben a holland vendégek különvonata elhagyja Mezőkövesdet. **B. E.**

— Rácz Vilmos rehabilitálása. 1923 tavaszán megjelent Rácz Vilmosról egy barátja s megkérte, hogy vállalja el képviselőlet egy lovagias ügyben, amelyben azért provokáltak, mert egy színházi páholyban a jelenlévő három hölgy közül az egyiknek nem csókoló kezelt. Rácz Vilmos a képviselőlet elvállalta és a provokáló fél segédeként, minthogy egyszerű szórakozottságról volt szó, természetesen a legmegezzemből módon elégtételt adott, amennyiben felének nevében bocsánatot kért. Az ellenfél megbízottai azonban, Marlon és Springer nevű fiatal tisztek, kijelentették, hogy ezt az elégtételt nem fogadják el, mert szerintük az ügyet csak foggyeresen lehet elintézni. Rácz Vilmos, akiről mindenki tudja, hogy tiszteli annyira a lovagiasági intézményt, hogy fölsőlegesen nem csinál foggyeres afféretet, igyekezett a két fiatalemberrel a legmegezzemből sajnálkozás és bocsánatkérés újból és újból való följelentéssel jobb belátásra bírni, majd mikor ez nem sikerült, dühösen kikérgette őket a szobájából, mondván, hogy ilyen éretlen tacekókkal nem tárgyal, most majd aztán lovagiaskodjanak saját bőrük vesztélyére. A két fiatalember ahelyett, hogy Rácz Vilmost provokálta volna, följelentést adott be a honvédfőparancsnokságnál, a hadsereg tagjainak megsértése címén. A főparancsnoksg a két fiatalember jelentése alapján el is rendelt Rácz ellen a vizsgálatot, amelynek elvégzése végezté maga után azt a bizonyos parancsot is, amely a tiszteknek a lovagias érintkezést Rácz Vilmostal megtiltja. Rácz a vizsgálat elrendelése után, miután a följelentés adatainak birtokában volt, sértő bangu levelet írt a két fiatalembernek, amelyben őket meghazudtolta. A két fiatalember erre Ráczot becsüdjetsértés és rágalmazás címén beporította. Szombaton tartották meg a tárgyalást ebben a rágalmazási pörben, amelynek folyamán az egyik fiatalember időközben Amerikába kivándorolt társa nevében is nyilatkozatot olvasott föl, amely szerint Rácz Vilmos annak idején meglett kifakadásában hadseregsértés nem volt és ezért a följelentéssel nem is hajlandók magukat azonosítani. Rácz Vilmos erre természetesen visszavonta levelének sértő kitételeit, mire a bírő megszüntette az eljárást. Most már csak az a kérdés, hogy ha Rácz Vilmos, amint ez bírői tárgyaláson megállapítást nyert, a hadsereget meg nem sértette, miért kell őt ezen a címen büzzel és cassal üldözni?

— Az Alföld-Alpesi turauton két Chenart Walker-gépkecsi is résztvett. A Chenartok versenyen kívül futottak ugyan már az utolsó napokban, de tengelyen jöttek vissza Budapestre.

— Mindennap újabb áldozata van a gombamérgezésnek. A múlt hetekben csaknem mindennap érkeztek hírek súlyos kimenetelű gombamérgezésekről. Ezek között a legsúlyosabb volt az isaszegi mérgezés, amelynek tizenhatan estek áldozatul. A betegeket a Rökös-kórházba szállították, ahol a második emeleti belgyógyászati osztály 46. és 48. számú szobáiban helyezték el. A betegek állapota olyan súlyos volt, hogy közülük hatot már a leggyorsabb és legalaposabb orvosi beavatkozás sem tudott megmenteni. A kezelő orvos a beszállítottak állapotáról azt a fölvilágosítást adta A Reggel munkatársának, hogy két súlyosabb esettől eltekintve, a többi a fölgögygylés után van. Legutóbb Budafokról szállítottak föl egy mérgezett, de ez a mérgezési eset enyhébb lefolyású volt. A gyakori gombamérgezésekkel kapcsolatban a belügyminiszter utasítani fogja a közirgazgatási hatóságokat, hogy a piacokat és az árusokat közegészségügyi szempontból szigorúan ellenőrizzék és a gyamulán vidékiek figyelmét nyomatékosan fölhívják a gomba fogyasztásának veszedelmére.

— Magánfelektől is vállal művészi, tartós aranyozást, ezüstözést Affinéria Rt. galvanizáló osztálya, Nagydiófa-utca 23.

135 ezer kor. egész finom minőségű és kivitelű, francia fazonu **női vászoncipő**

90 ezer kor. Tenisz-, torna-, strand- és utcai cipők fehér, szürke és barna színekben, vastag vörös gumitalppal, gyönyörű la minőség és kivitel. Férfi nagyságban **120** ezer

190 ezer kor. a legfinomabb minőségű, valódi duplatalpu, francia fazonu, egész la bivalybártalpu teniszcipőnek. Férfi nagyságban **240** ezer

Gyermek vászon- és bőrcipők minden nagyságban és formában állandóan rektáron és olcsó árban arszittatnak

Szandálok különleges minőségben és elsőrangú kivitelben, dupla varrással és dupla talppal külföldről ismét érkeztek

Gyermek gumitalpu vászoncipő 25-29-ig 50 ezer korona

SCHÄFER-egnél, Budapest I. Döbrentei-tér 4-6. Tel. 5-71 Sar- és hócipők most leszállított árban! Kereskedőknek engedély: Vidékre utárvétél

Magyar Agrár- és Járadékbank Rt. vetőmagosztálya
Budapest, V. Nádor-utca 16. — Telefon: 72-01
Sürgönyeim: Agrár Budapest
Vesz a legmagasabb napi áron tőhere- és lucernamagot és egyéb gazdasági magvakat Mintázott ajánlatokat kér

Dr. Grünwald Emil
banküzlete
Telefon: **192-27** V. Bálvány-utca **13**
Postatakt. számla 52117 767 félemelet

FRISS ÉS JO
HALÁSZLÉT
CSAKIS
SINGHOFFER
HALÁSZCSARDA
VII. STEFANIA-UT 25 (VIZTORONYAL)

— Seipel kancellár merénylője fölött októberben ítélik az esküdtbírók. Bécsből telefontozzák *A Reggel*-nek: Javorek kihallgatását befejezte a vizsgálóbíró. Most már csak a pszichiater munkája van hátra, amely után az ügyesség hozzájárul a vádirat elkészítéséhez. Ezek az előkészítő munkák szeptember közepéig befejeződnek és október folyamán tárgyalásra kerül a merénylő ügye. Ezzel kapcsolatban arról beszélnek, hogy a kancellár már hetek előtt sejtette, hogy élete ellen merénylőket terveznek. A kancellárhoz közel állók szerint Seipel pontosan bement a napot, amelyen a merénylőket el fogják követni. *Június elsejétől* lölte meg a merénylő időpontját és sejtelméi bevaltak, mert a merénylőket valóban június elsején követték el ellene. — Bécsből táviratozzák: Az „*Amliche Nachrichten*” este 8 órakor azt jelenti, hogy dr. Seipel jóváhagyta kancellár ma egész napon át igen jól érezte magát és a kertben rövid sétát tett.

— Klágitották a lopás fogalmát. Elvi jelentőségű határozatot hozott a Kuria abban a kérdésben, hogy lopás büntetést követ-e el az, aki valamely villamoson felejtett tárgyat magával visel, ahelyett, hogy azt a villamosársaságnál beszállítatná. Egy fővárosi tisztviselő értékes ernyőjét múlt év nyarán a villamoson felejtette és azt a melléte ülő utas észrevéve, leszálláskor magával vitte. Különös véletlen folytán az utas személyazonosságát sikerült megállapítani és ennek alapján a bírósági eljárás megindult ellene. A büntetőtörvényszék, majd a tábla jogtalan elcsajátítás vétségében mondatott ki hűnősné, mert a talált dolgot a törvényes határidőn belül hatóságához nem szolgáltatotta be. A Kuria azonban az alsóbíró ítéletét megváltoztatta és kimondta, hogy a villamoson felejtett tárgy nem talált dolog, mivel ez a vasúti alkalmazott által a társaságnál beszállítandó s így ezen tárgy az otfelejtés pillanatában a villamosársaság birtalatába került és aki ezt elviszi, az a villamosvasut birtalatából vitte el és így lopást követ el.

— A házasságon kívül született gyermekek törvényesítése Angliában. Londonból jelentik *A Reggel*-nek: Az alsóház szombati ülésén elfogadták a házasságon kívül született gyermek törvényesítéséről szóló javaslatot, amely arról gondoskodik, hogy gyermekek, akik szülei házassága előtt születtek, a házasság által automatikusan törvényesíthetők. Azt az indítványt, hogy a házasságon kívül született gyermekek akkor is törvényesíthetők, ha a szülei közül csak az egyik fél köt házasságot a kivel, igen heves vita után elvetették. Charles Oman, aki a javaslat mellett szavazott, elmondta beszédében, hogy az angol hadsereg parancsnoka törvényes házasságon kívül született. A szónok itt nyilván egy elhalt Chamberlain tábornagra célozott, aki nagybátyja Houston Stercut Chamberlainnek. A Atholi hercegnő a javaslat ellen foglalt állást, megpedig azzal a megokolással, hogy a javaslat elfogadása emelné a válások számát.

— Eltűnések. A főkapitányságon bejelentették, hogy tegnapelőtt délután Pfeiffer Jakab 81 éves sertéskereskedő Népszínház-utca 12. szám alatti lakásáról eltávozott s azóta nem tért haza. Mivel nagyobb összegű pénz volt nála s ujján egy értékes gyűrű, hozzátartozói attól félnek, hogy az öreg ember büntény áldozata lett. — Eltűntek még Balás Béla 9 éves tanuló Szigetvári-utca 26. számú lakásáról és Gruc Zoltán kereskedősegéd, Mosonyi-utca 12. számú lakásáról. — Ugyancsak eltűnt Várjasa-utca 20. számú lakásáról Farkas István kereskedősegéd, aki a házbéliek szerint már régebben öngyilkosság gondolatával foglalkozott. Az eltűnteket a rendőrség keresi.

— Megmérgezte magát egy szülésznő. Ma délelőtt a Bákáts-terti szülészeti klinikán az ott alkalmazott Klein Mária szülésznőt eszméletlen állapotban találták szobájában. Mire segíthettek volna rajta, meghalt. Mellette egy hola veronált találtak, amelynek fele hiányzott s több levelet, amelyben öngyilkosságának okául életuntségét hozza föl.

— Elfogott rab szökevény. Az egri kir. törvényszék fogházában töltötte büntetését Czeizler Béla 27 éves mészáros, ahonnan megszökött. Budapestre jött, itt azonban felfüggettek és a főkapitányságra vitték. Letartóztatták és visszaszállítják Egerbe.

— Körözött családok. Bató Andor 49 éves mérnök és Várnér László nyug. tanító Máriaasszony Lászlótól házépítés céljaira 100.000.000 koronát vettek föl s azóta nem jelentkeztek. Alhitólag Törökországba szöktek. A rendőrség az eljárást megindította.

Meinl-kávé

Olympiai pofon a Jardin de Parisban

Plattkó futballistát egy pincér kérdésre vonta, miért nem ment ki Párisba. — A válogatott futballjátékos arculütötte a pincért, aki egy pezsgősüveggel ellentámadásba ment

(*A Reggel tudósítójától.*) Két nappal ezelőtt a Jardin de Paris nyári mulató helyiségében kínos sportbotrány játszódott le. Megjelent a mulatóhely tancsnyílójában két ur társaságában Plattkó Ferenc, a neves válogatott futballkapus. Leültek a terem közepén az asztal mellé s nézték a táncprodukciókat. Éjfél felé történt, amikor a Jardin de Paris egyik pincére, aki a táncpavillonban italokat szolgált föl, megtudta, hogy ott tartózkodik a legkitűnőbb futballvédő. Misinek hívták ezt a pincért, aki maga is lelkes sportember, régi ismerőse Plattkónak, odament a futballistához és így szólt hozzá:

— Hogy lehetett Plattkó ur oly lelketlen, hogy nem ment ki a magyar válogatott csapattal Párisba?

Plattkó reprodukálhatatlan választ mondott a pincérnek, aki különben az *Egyetértés Sportklubban* tevékenykedik. A pincér a sértés után, hogy a botrányt elkerülje, szó nélkül távozott, kiment a helyiségből, megkerülte az épületet s a Jardin de Paris árnyékos parkjához ért, kezében két palack bort és egy üveg

pezsgőt tartva, amikor hirtelen melléje értett Plattkó s így förmedt rá:

— Mit mondott maga nekem?

A pincér csupán ennyit válaszolt önérzetesen: — Amit mondtam, megmondtam.

Alig hangzott el ez a válasz, Plattkó, akinek akkora tenyere van, mint két embernek együttvéve, magasra lendítette karját s a volt „Vasas” hatalmas pofont mért le Misi pincérnek. Az inzultált pincér ugyanabban a pillanatban a kezében levő pezsgős palackkal csapást mért Plattkó fejére. A pincért a pofon után orrán, száján elborította a vér. A pezsgős üveg semmi kárt nem tett a futballistában. A gyors összecsapásnak hamarosan nagy publikuma támadt a népes mulatóhelyen. Elsőnek a Jardin de Paris üzletvezetője, Roboz Jenő ugrott oda, az összecsapni készülő két férfit gyors mozdulattal szétválasztotta. A pincért, aki megsebesült, miután szolgálatát ellátni tovább nem tudta, nyomban hazaküldték és hogy a kínos incidensnek folytatása ne legyen, Plattkó Ferenc csakhamar elhagyta a mulatóhelyet.

Ma hatszáz milliót osztanak szét a viharsújtotta községek megsegítésére

500 család életveszélyes lakásokban lakik. — Az építést még nem kezdték meg. — 40 milliárd korona Bia és Páty kára

Biatorbágy, június 29.

(*A Reggel kiküldött tudósítójától.*) Emlékeztet még az elmúlt hetek viharainak az a pusztítása, amely két virágzó környéki községet: Biát és Pátyot csaknem teljesen rombadöntötte és ismereteseik már a pusztulásnak főbb adatai. Június 13-án szántott végig az első hatalmas vihar Torbágy, Bia és Páty községein, a pusztulás képe azonban most bontakozik ki teljes részletességgel, mert

két nappal ezelőtt készültek csak el a pusztulás statisztikájának részletes földolgozásával a községek hatóságai.

Ezért látogattunk el vasárnap a viharsújtotta községekbe. A három községnek csak egy vasútállomása van: a torbágyi állomás. De nincs is föbbre szükség, mert közvetlen egymás közelében fekszik a három kis falu.

Torbágy viharvert házait

hamar végigjárjuk: mindössze harminc ház rongálódott meg a vihar következtében, ebből már néhányat újjá is építettek. A torbágyi állomástól kanyargós országot vezet

Biára.

Már az országot szélén heverő hatalmas jegenyefák jelzik a vihar méreteit. A község belsejében pedig, az ugynevezett „szegény negyedben”

egyetlen ház sem maradt épen.

A községnek csak a kisebbik részét kímélte meg a zivatar. A református templom tornya eltűnt helyéről: a zivatar szakította le. A község házában Csontos főjegyzővel beszélünk. Ő a tízenhárom segélybizottság vezetője. Bia községben — a most elkészült statisztikai adatok szerint — összesen 22 házat rongált meg a zivatar. Négy ház teljesen rombadőlt, 65-nek az egész tetőzetet letépte a szél, a többi ugyancsak erősen megsérült. A halottak száma: kettő, a sebesültek: több mint husz.

Eddig összesen csak öt-hat házat renováltak.

Mindaddig nem lehet hozzáfogni az intenzívebb renoválási munkához, amíg nincs pénz. A népjóléti miniszter 25 milliójából 20 családnak 1 millió 200 ezer korona jutott. Ezt meg is kap-

ták, de segíteni nem tudnak magukon. Hiszen egy új cseréptető 18—20 millióba kerül.

Pátyon

nagyobbmértű volt a pusztulás. Itt 325 házat tett majdnem teljesen tönkre a vihar. 174 ház tetőjének nyoma sincs, 30 ház alapkövestül együtt elpusztult. Két téglagyár romokban hever. Pátyon 2 halott van és 29 súlyos és könnyebb sebesült. Itt a pusztulás arányának megfelelően az újjáépítés is nagyobb.

Eddig 20 házat javítottak meg.

Kovács főjegyző elmondja, hogy 12 vagon cementet, 1 vagon meszet, 1 vagon cserépet kaptak a napokban a renoválási munkálatokhoz. Páty községnek a különböző adományokból 130 milliója van együtt.

Ma, hétfőn reggel osztják szét a viharsújtotta községek között azt a 600 milliót, amelyet a kormány hitelképen folyósított.

A hitel fölhasználása és szétosztása ügyében hétfőn délelőtt értekezlet tartanak a községek vezetői. A 600 millióból az eddigi diszpozíciók szerint Bia és Páty 250—250 milliót kapnak, Torbágy és Pilisszentiván pedig 50—50 milliót.

A viharpusztította községekben ma az a helyzet, hogy körülbelül

öt-száz család még mindig életveszélyes lakásokban lakik.

A hatszáz elpusztult házból eddig összesen mintegy 30 házat építettek újjá. A viharsújtotta községek kára a tegnapi becslési adatok szerint 40 milliárd koronára rug.

KOLLARIT
BORLEMEZ

KOLLARIT-BORLEMEZ
STAGTALAN FEDELLEMEZ

GAZDASÁGI ÉPÜLETEK, GYÁRAK, MALMKO BEFEDÉSÉRE ÉS RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE A LEGALKALMASABB

EGYESÜLT, UJPEST ÉS MONFALCONE VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLAR MIKLÓS és BREITNER
Közp. Iroda: BUDAPEST, VI. BAJZA UTCA 28.

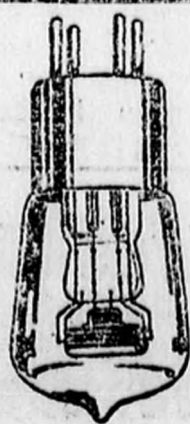
Csak az a valódi Kollarit Borlemez, melynek tetején ezen címkével van elkészítve. Utánzókat ne fogadjon el.

Fedési munkálatokat
műszaki osztályunk eszközöl
Telefon: 12-54, 93-45

LEGIZLESESEBB, LEGFINOMABB
KÖNYVKÖTÉSZET

RADÓ OLGA
KÖNYVKÖTÉSZETI MŰTEREM
IV. MUZEUM-KÖRUT
13

Vállalja egész könyvtárak, díszművek, egyszerű könyvek kötését is

RÁDIÓ

audió-lámpák, fejhallgatók, kondenzátorok, batteriák, készülékek, szigetelő- és tekercselőanyagok, stb.

Farkasvilgyi-féle
Villamossági és Műszaki RT

Budapest, VI. kerület,
Podmaniczky-utca 35. sz.
Telefon: 147-75, 77-93

„A szanálás tankjai elsősorban a kereskedelmen szántanak keresztül”

A Gyosz állásfoglalása a vámtarifa és a kereskedelmi szerződések mellett. — Chorin Ferenc: „A magyar ipar és a magyar állam egy fogalom!”

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Gyár-
iparosok Országos Szövetsége vasárnap dél-
előtti rendes közgyűlést tartott, melyen
dr. Chorin Ferenc elnök megnyitójában meg-
emlékezett arról, hogy a közgazdasági élet
terén a konszolidáció örvendetes mértékben
jelentkezik. Fontos eseménynek tartja, hogy
a szanálási eljárással a pénzügyi konszolidáció
rövidesen meglesz. A gyár-
ipar szemponjtából
különösen örvendetes, hogy az autonóm vámtarifa
hosszu küzdelem után végre tető alá
kerül. Visszatérőnek mondja azt a küzdelmet,
melyet a kereskedelmi érdekeltségek foly-
tattak a vámtarifa ellen. Itt most arról van
szó, hogy Magyarország saját lábán álljon
meg, saját termelése legyen. Nagy gazdasági
depresszió van egész Európában, de ezt csak
muló dolognak tartja. Nálunk nagyipart csak
az export jelenthet. A magyar gyár-
ipar részt vett a Nemzeti Bank megalapításában, a val-
lutakölcsönök és kényszerkölcsönök nyújtásá-
val megtette kötelességét.

Magyar ipar és magyar állam, ez a kettő egy fogalom!

A kormány a szanálás kérdését prokrusz-
teszi ágyba akarja szorítani. A 250 millió
aranykorona nem felel meg a kívánt célnak.
De azt hiszi, hogy az európai és amerikai
pénzpiac nem fog elzárkózni a magyar köl-
csön támogatása elöl. Én optimista vagyok és
hiszem, hogy ez a letiport ország élni fog és
ebben a gyár-
ipar a legkészségesebben meg-
teszi kötelességét. Ezután

Fenyő Miksa

ismertette a szövetség egyéves munkásságát.
Azt mondotta a többek között, hogy nem régen
itt még földrengés, vulkán, láva szántott vég-
ig. Amit ez az ország 1867 óta kiverekedett,
abból a háboru végén csak a kulturigények
maradtak meg. Mi kulturirrendetát végeztünk.
Az első sorokban álltunk, hogy itt a termelő
munka megindulhasson. A szanálás kérdésénél
teljes eréllyel álltunk a kormány mellé. Annál

nagyobb volt azonban csalódásunk, amikor
megtudtuk, hogy a szanálási tervben sem
a gyár-
ipar teherbíró képességével nem számol-
tak, sem a helyes adópolitikai szempontokat
nem vették figyelembe. A gyár-
ipar teherbíró
képességének nem ismeréséből eredhetett az az
idea, hogy a Hegedüs-féle vagyonváltást a
gyár-
iparon keresztül meg kell ismételni, mert
a gyár-
ipar korábban nem tette meg köteles-
ségét. E terv ellen tiltakoztunk és tiltakozá-
sunk Korányi pénzügyminiszternél megértés-
sel találkozott. A vámtarifáért folytatott küz-
delemlről azt mondja, hogy ennél méltóbb fey-
verekkel még soha nem küzdöttek. A szom-
széd oldal minden frázisára felelni kellett
volna, de nem győztük. A kereskedelmi érde-
képviselők beugratták ebbe a küzdelembe a
kereskedőket. Engem ez a küzdelem a képvi-
selőválasztások tónusára emlékeztet.

Elismerjük és fájlatjuk, hogy a szanálás tankjai elsősorban a kereskedelmen szántanak keresztül.

Ez azonban független a vámkérdéstől. Ugyan-
ezen tankok a gyár-
ipart is súlyos megrázkód-
tatások elé állítják. De mi a vártán állunk és
vigyázunk. Arra fogunk törekedni, hogy Ma-
gyarországot visszacsatoljuk Nyugat Európá-
hoz. Üdvözöljük azt a törekvést, amely a ke-
reskedelmi szerződések mielőbbi megkötésének
utján legelsőbbben is Jugoszláviával tudta létre-
hozni a régen óhajtott gazdasági kapcsolatot.
Erdemes néhány szót szólni a hiteléletéről is.

**Stabil korona mellett 40—45%-os kamatozással a gyár-
ipar nem tud hivatásának megfelelni.**

Nem akarjuk támadni a bankokat, melyekkel
bizonyos mértékig perszonál-unióban vagyunk.
Jól tudjuk, hogy a bankok tevékenysége
nélkül itt nagy összeomlás lett volna. De a
bankoktól is követelni fogjuk, hogy a konzer-
vativ megkötöttségeket a hitelélet terén is
reformálják.

Nyiregyházát nem érdekelte az ébredők vasárnapi gyűlése

Nyiregyháza, június 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Már napok óta nagy kék plakátok hirdetik
Nyiregyháza utcáin, hogy vasárnap az éb-
redők gyűlést tartanak, amelyre eljön Héjjas
Iván, Prónay Pál, Eckhardt Tibor és a többi
ébredő képviselő. A vasutállomáson várakozó
néhány nyiregyházi ébredő annál csalódottab-
ban látta, hogy a bejelentett vendégek na-
gyobb része elmaradt és csak Zsilinszky Endre,
Ulain Ferenc, Zsirkay és Lendvai érkeztek
meg a reggeli vonattal. A gyűlés délelőtt 1/2
órákor kezdődött a Zöld-ség-terén és a szóno-
kok beszédeit inkább kíváncsi, mint helyeslő
közönség hallgatta végig. Az első szónok Zsi-
linszky Endre volt.

— Nem tudom — kezdte beszédét —, hányan vannak itt
ébredők (Főlkialtások: Kevesen!), de megmondhatom
önöknek, hogy a gyűzelem a mienk. Nálunk támadt föl
először az ébredő gondolat, de mások tulszárnyaltak ben-
nünket. Amikor Olaszországban jártam és meglátogattam
a fascista központokat, láttam, hogyan építik ki az impe-
rialista államot. De Budapesten csak népünk megtiporta-

tását látjuk, azt, hogy ami jólétet jelent, mind az idegen
fajé. A nemzeti gondolat nem mutathat föl nagy ered-
ményeket ott, ahol az állam visszafeljődni engedi az éb-
redő gondolatot. — Ezután

Ulain Ferenc

beszél. — Mi — mondotta — antiszemita vagyunk és azt
mondják rólunk, hogy ostobák vagyunk. Megmondom,
miért vagyunk mi ostobák. Azért, mert minden zsidó-
közben van, a rézgüleitől a parlamentig, a szatébottól
föl az égig. Mondjátok meg — kiáltja —, keresztény apák
és anyák, mi lesz így a ti gyermekeitekéül! Magyar-
országon na nem Bethlen, hanem Ullmann Adolf kor-
mányoz! Mi seif fogjuk a zsidó uralmat tovább túrni. In-
kább elpusztulunk, de nem engedünk. — A következő
szónok

Zsirkay

volt, aki valóságos kabaréelőadást rendezett és többek
között ezeket mondta: Az ablakok mögött most dideregve
várnak a zsidók, hogy betörjék valami Kóbi fejét, ez nekik
jól kamatozó áldozat volna. Ha nálunk egy jókedvű
legény félreüti egy zsidó görbe orrát, akkor még a wa-
shingtoni rabbi is fehér terrortól ordít. Ezután a katica-
bogarakról elmélkedett hosszasan. — Utolsóinak

Lendvai

szólt föl: — Azt hirdetik rólam, hogy ágyu és kézigra-
nát van a kezemben. Ime, itt áll önök előti a „féltele-
tes ember!” — Beszéde további során Verhovayt és Istó-
czyt dicséri, majd arról beszél, hogy a világháboru a
zsidók csinálták. Kikelt a „rohadt keresztények” ellen,
akikre — ugymond — jobban haragszik, mint a zsidókra.
Lent járt Pécsen a bányákban, de ott szíriai arcot egyet
se látott. De amikor lement a városba, ott látta őket
autón, kövéren, gyémántosan. A magyar kivándorlók
szomorú vonatán, az étkezében is a zsidók döszölnek.

A közel 3 óráig tartó gyűlés után bankott
volt, amelyen százharmincan vettek részt.

Ma választ Győr

Közhangulat szerint Malasits Géza

400—500 szavazattal győz

Győr, június 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Rendkívül heves a vasárnapi utolsó nap vá-
lasztási agitációja Malasits és Bernolák között.
Vasárnapra ujult erővel tört ki a plakátharc.
Hajnaltól a város falaira a következő falragas-
zok kerültek:

Győr város választói! A protestáns magyar város,
Debrecen demokratikus polgársága küldött bennünket
ide Bernolák ellen, akire mint volt képviselőjére,
mélységes keserőséggel gondolt Debrecen dolgozó pol-
gársága. Arra kérünk benneteket, hogy fogjatok ösz-
sze a munkásokkal és úgy, amint Debrecenben tették,
akadályozzátok meg a kurzus föltámasztását!

Hegyemegi Kiss Pál,

Nagy Vince,

Győrki Imre,

nemzetgyűlési képviselők.

Malasits Géza támogatására a debreceni
képviselőkön kívül Győrbe érkeztek: Propper
Sándor, Farkas István képviselők, továbbá
Buza Barna, Latinák Jenő és dr. Kollmann
Dezso a Kossuth-párt részéről. A választás
napján Rupert, Horváth Zoltán és Nagy Ernő
is Győrben lesznek. Az iparospárt, amely az
első választáson tudvalevően 1200 szavazattal
kiesett, megoszlik Malasitsék és Bernolákék
között, így a közhangulat szerint Malasits
400—500—600 szavazattal jut Győr II. kerület
mandátumához.

Báró Bánffy Ernőt lopásért őrizetbe vette a rendőrség

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt
előkelő rabbal szaporodott a budapesti fő-
kapitányság őrszobája. Lopás gyanúja miatt
előállították báró Bánffy Ernőt a rendőrségre.
A báró a román megszállás óta Budapesten
tartózkodik s az előkelő erdélyi család sarja
az utóbbi időben súlyos anyagi gondokkal küz-
dött. Néhány nap előtt Bánffy Ernő báró föl-
kereste egy dícsőszentmártoni ismerősét, aki
a Főherceg Sándor-utcaiban lakik. Ellátása
után vették észre, hogy az asztalon fekvő
aranyóra hiányzik. Rögtön följelentést tettek
a rendőrségen, ahol a nyomozó detektiveknek
a legelső kérdése az volt, hogy ki tartózkodott
a lakásban, amikor az órát még ott látták az
asztalon. Báró Bánffy Ernőt vették gyanu alá,
megtudták róla, hogy szűkös anyagi viszonyok
között él, foglalkozása nincs s elő is állították
őt a főkapitányságra. A szokatlan miliőben
hosszu ideig némán és tépelődve ült a detektív-
szobában Bánffy Ernő báró. Rövid kis bajuszát
cibálta idegesen, régi angol szabású kabátját
ráncigálta s majd, amikor látta, hogy az ott
levő egyszerű tolvajok mind igyekeznek köny-
nyíteni vallomásukkal lelkiismeretükön, a
báró hirtelen fölállt, odalépett a detektivek-
hez s vallott:

— Az órát én vittem el.

Majd egymásután 8—10 hasonló lopást is-
mert be. A legtöbb károsult eddig még nem
tett följelentést a főkapitányságon. A meg-
tévedt bárót őrizetbe vették s a nyomozást
folytatják ellene és orgazdái ellen. Bánffy
Ernő bárót rendőr kísérette végig a főkapitány-
ság folyosóján, le a többi őrizetes közé a rá-
esos őrszobába.

INGYEN

megbecsüljük autóját, bizományba át vesszük,
kiállítjuk, 50—80% előleget azonnal folyó-
situnk. Autóforgalmi és Kereskedelmi
Társaság, VI, Gyár-utca 17. szám alatt

**Hydroplánforgalom
Junkers - fémrepülőgéppel
BUDAPEST—WIEN—BUDAPEST**

MENETREND:
ind. Budapest 7 óra 30 perc — érk. Wien 9 óra 30 perc
ind. Wien 16 óra 30 perc — érk. Budapest 18 óra 30 perc

Csatlakozás: München—Zürich—Genf—Frankfurt felé.
Menetjegy ára: Wien—Budapest 35 sfr. ellenértéke
magyar koronában

Monetjegykiadás és fölvilágosítás:
AEROEXPRESS R. T.
Gellért-szálló és Közp. Menetjegyiroda V. Vigadó-épület
Járatok indítása: Vasárnap kivételével minden nap

Angol szövetmaradékok kiárusítása meglepő olcsón

Schnur Henriknél, Rákóczi-ut 15. sz.

KÖZGAZDASÁG

A tőzsde nyugodtabb, mert az utolsó pillanatban végre észbe kaptak az illetékes tényezők

—, június 28.

(A Reggel munkatársától.) A hét tőzsdéje úgy folyt le, mint ahogy előreláttuk — lanyhán, csupán az utolsó, pénteki napon mutatkoztak a javulás némi nyomai. Átlagban ötszázalékos emelkedést láttunk ezen a napon, amit a tőzsde elsősorban a rendezés szokásos emelkedésének, a kontremín fődöző vásárlásának tulajdonított, bár nem hiányoztak olyanok sem, akik bizonyos kormányintézkedések esetére szóló óvatossággal magyarázták. A szóbanforgó kormányintézkedésekről e pillanatig nem tudjuk, hogy már befejezett tényeknek tekintendők-e. Annyi bizonyos, hogy az egész hét folyamán konstatahatók voltak bizonyos megmozdulások abban az irányban, hogy a most már képtelenné vált tőzsdei helyzetet külső beavatkozásokkal megjavítsák. Azok, akik e beavatkozások szükségességét hangoztatták és érdekében nagyobb mozgalom megindítását propagálták, abból az álláspontból indultak ki, amelyet A Reggel hetek óta a tőzsdei helyzet tengelyének jelölt meg, tudniillik az osztalékviszonyokat. Fölfogásunk, amint olvasóink bizonyára jól emlékeznek, hetek óta az, hogy a tőzsde mindaddig meg nem javulhat és az az irányzat, amely az egész mobiltőke katasztrófájának jellegét ölti magára, meg nem válthatik,

amíg vállalataink osztaléka a mai marad.

A külföld nem az után indul, hogy a tőzsde, mint spekulációs piac, egy pár percenttel följebb vagy lejjebb értékelje-e a papirokat, hanem az után, hogy befektetett tőkét miképpen gyűmölcsöznék, mert

a külföldi tőke nem játszik, hanem pénzt helyez el.

Mint hogy pedig a külföld vásárlásai nélkül komoly üzlet nem fejlődhetik ki, nyilvánvalóan kellett tartanunk, hogy a tőzsde a mai osztalékviszonyok mellett meg nem változhat, hanem értékeink nevésséges alacsony árakra süllyedtek is alá. Ehhez járul még két nevezetes és döntő körülmény. Az egyik az, hogy az egész európai piac súlyos depresszióban van, főleg Berlin és Bécs, a másik pedig, hogy még jobb osztalék mellett is nehézségeket jelent piacunk szempontjából az, hogy értékpapirjaink kivételét technikai okok akadályozzák meg. Ilyen körülmények közt nem voltunk sem tulzók, sem remélők, amikor legutóbbi tőzsdei jelentésünkben szinte a reménytelenség hangján informáltuk közönségünket, sőt azt hisszük,

sokban hozzájárultunk vele annak a hangulatnak kiérleléséhez, amely szükséges, hogy az egész mobiltőke fenyegető katasztrófának, ha nem is elhárításához, de legalább enyhítéséhez szükséges.

Ez volt célunk s elégtétellel konstatajuk, hogy minden irányban megindul a mozgalom a helyzet javítására. A javítás módjai is lassan kiérlelődnek. Az osztalék helyzet javításán elsősorban a társulati adó mérséklésével és az értékpapíradó, valamint a kiviteli megszorítások módosításával akarnak segíteni. Kétségtelen, hogy ebben az irányban vannak a legjobb panaceák. Ehelyett azt halljuk, hogy a kontremín intézményes, sőt büntetőjogi uton való letörésére gondolnak, amit a leghatározottabban helytelennek kell tartanunk. A piacnak ilyen megrendszabályozása egyenesen képtelenség és annak dekretálása volna, hogy a tőzsdén mindenkinek csak egy véleménye lehet, az, hogy az értékek mindig drágábbak lehetnek. Aki ilyen intézkedésekre gondolt, többet árt a tőzsdének, mint amennyit pillanatnyilag javítana a helyzeten, ha ugyan javítana. Egészen más megítélés alá esik persze az a terv, amelyet több lapársunk már mint befejezett tény adott hírül, hogy tudniillik a depok fölülvizsgálásával akarják a szituációt megjavítani. Az ilyen rendőri intézkedések általában nem szoktak a gyakorlatban beválni s mi a magunk részéről elvben minden olyan intézkedést perhorreszkálunk, amely a gazdasági élet fölülügyeleti uton akarja rendbe szedni, de a rendkívül viszonyok közt megadnánk az abszolúciót ehhez a tervhez.

A férgese hulljon el s aki elsikkasztotta a felei papírját, menjen a börtönbe!

Am igazi eredményt ettől sem várunk, főleg nem akkor, ha ez csak arravaló volna, hogy

MICHELIN PNEU
autó- és motorkerékpár-fűszerelések
Telefon 21-97 NAGY, Andrásy-ut 34

elterelje a figyelmet a társulati adó és a tőzsde-adó kérdéséről. Az igazi baj itt van, aminthogy egész gazdaság életünk baja és igazi katasztrófája abban az

egyoldalú adópolitikában

van, amelynek szörnyűségeit napról-napra látjuk. Mindent összefoglalva, az a véleményünk, hogy amíg osztalékviszonyaink olyanok, hogy a villamosjegy többre kerül, ha a bankba elmegek az osztalékért, mint amennyit ott osztalék címen kapok, amíg úgy fogják föl, hogy államérdek a mobiltőke üldözése olyan gazdasági korszakban, amelyben minden vagyonnak részvényvagyonná kell átalakulnia, amíg olyan adórendszerrel akarnak meggyógyítani egy nagybeteg országot, hogy az egyik rétegre raknak minden terhet s a másikat dédelgetik, amíg parlamentben, hordó tetején, újságban, színházban, kabaréban minden üresfejű ember rögtön elmés, mihelyt valami viccet produkál a tőzsde s annak munkásairól, amíg csak az a termelő és gazdaságilag értékes ember, sőt kizárólagosan megbízható a nemzeti állameszme szempontjából, akinek nincs mobiltőkéje, de legott megbízhatatlan és veszedelmes, mihelyt pénzét vállalatokba fekteti, addig igazi javulásról sem a tőzsdén, sem általában gazdasági életünkben komolyan szó nem lehet. A krízis, amely körülöttünk tombol s amelynek veszedelméről most már látni kezdik, hogy nemcsak „felekezeti” veszedelem, hanem az egész középosztály, tulságosan kímélyült ahhoz, semhoggy meg ne lehetne látni azt az összefüggést, amely tőzsde és az egész nemzetgazdaság közt van. Az évekig tartó tőzsdeellenes agitációnak, gyűlölködésnek átkát nyögi mindenki. Itt az ideje, hogy vége legyen ennek az éretlenkedésnek s itt az utolsó perc, hogy a tőzsde tisztelhetetlenségével, szabadságának megővásával és józan intézkedésekkel kiköszörüljék azokat a csorbákat, amelyeket évek óta ütöttek.

A gyűlölködés gazdasági politikájának ma már minden ember a zsebében érzi a hatását.

Ha folytatják s tovább mennek ezen az uton, minden eddiginél nagyobb katasztrófába sodornak mindent. Mi azt várjuk, hogy ez a csapás végre kijózanítja a gyűlölködés részegjeit s hogy az

utolsó pillanatban

minden illetékes tényező hozzájárul a gyors segítséghez. A tőzsde közönsége ebben bizik s mert ezt elkerülhetetlennek tartja,

a javulás reményével van eltelve.

Ugy látszik, hogy Bécs is némileg megnyugodott az utolsó órákban s így a kibontakozás felé utal bennünket minden.

× Bécsben pénz van Salgóra és Rimára. Bécsből jelenti telefonon A Reggel tudósítója: A vasárnapi magánforgalomban tovább is élénken keresték a magyar papirokat, különösen Salgót és Rimát. Ugy látszik, a magyar értékekben a Bankverein interveniál, amely Salgót minden tételben 430-tól 440-ig fölveti. Vasárnap már 445-tel kereste a spekuláció, de áru nem jelentkezett. A bécsi piac egyéb értékekben kedvetlen, az üzletet a Depositenbank bukása mázsás súlyokkal nyomja, bár a hangulat valamivel nyugodtabb. Prága osztrák értékekben, úgy bank, mint ipari papirokban állandóan eladó.

× Bizony, kérlek, nagy dolog az, hogy a termés tizenhétmillió métermázsának igérkezik. Ha már egyszer akkora a drágaság, hogy kenyeret ugye tudunk venni, legalább az a vigasztalás legyen, hogy az ország gazdagabb. Ebben a tudatban könnyebb lesz elviselni a drágaság fokozódását, ami szükségszerűen bekövetkezik, mert a bővebb termés azt jelenti, hogy az ország gazdagabb, tehát a gazda nagyobb árat kérhet és a kereskedő több hasznot eszaphat hozzá az árhoz, mintha az ország szegényebb lenne. Jó termés esetén ez indokolja a drágaságot, míg rossz termés esetén szegénységünk teszi azt megokoltá, éppen azért örvendezünk szétében, hogy a termés jó és ezidén, Istennek hála, azért fogunk éhezni, mert gazdagok vagyunk...

**Könyvelés
Mérleg
Restancia**
stb. földolgozása

Adóügyek elintézése

László Marcel könyvelési üzletében

V, Lipót-körut 3. sz. Telefon: 25-54

Selyemburet és kakiöltönyök,
fehér nadrágok jutányos árban Skolla testvérek belvárosi szabóság, IV, Hajó-utca 3. szám. Telefon: 199-04

× Hetek után, szombaton és vasárnap ismét fölújult az érdeklődés a magánforgalomban. Már a pénteki tőzsde látható volt, hogy a hirtelen szilárdulás a kontremín lassu fedező vásárlásaira indult meg. Az utótőzsde és a két-napos magánforgalom igazolta ezt a fölvevést. A kontremínnek ugyanis tág lehetőséget kínált az elmúlt héten a Depositenbank összeomlása, hiszen logikus volt, hogy a Depositenbank nostrojában levő vállalatok papírjait, amelyek egyelőre fölbecsülhetetlen milliárdokat képviselnek, a Depositenbank státusmegállapítása alkalmából — piacra kell dobni. Ennek megfelelően sokkal erősebb kontremín fejlődött ki, mint amit a teljesen üzletellenes tőzsde kibír és miután a Depositenbank papírjai, hogy hogyanem, de egyelőre mégsem kerültek nyilvános eladásra, a pénteki tőzsdén ugyancsak hiány mutatkozott a prompt papirokban. Prolongáltan ugyan még most sem nagyon akadt vevő, de a prompt papirokra jelentkező és egy pontonként emelkedő pénzkínálat magasabb árfolyamokat teremtett. Szombaton és vasárnap prompt és prolongált árfolyamok találkoztak: 535-545 körül kötözték Hitelt, 570 körül Salgót és a jobb hangulatot a buza rohamos olcsóbbodása sem tudta befolyásolni. Meg kell jegyezni még: Bécs tényleg nyugodtabb vagy talán fásultabb, úgy látszik, belenyugodtak a megmáshatatlanságba... Pest számára azonban, amely mindig sokkól erőteljesebb, mint Bécs, az a tanulság marad, hogy az eddig beállott 10 percentes emelkedést nyugodtan és tárgyilagosan kell megítélni, nehogy a kontremín befödözésével egyidejűen födözetlen vételek halmozódjanak és a tőzsde lassan bekövetkező nyugalmát újabb megrázkódtatásoknak tegyék ki.

× Svájcban esnek a magyar és osztrák értékek. Genfből táviratozza A Reggel tudósítója: Genfben és Bernben a magyar és osztrák papirok lanyhán fekszenek, általában csak áru kerül a piacra, vevő elvétre jelentkezik. Alig egy-két kötetet jegyeznek föl ez értékekből.

× Magyar általános takarékpénztár Rt. igazgatósága dr. Horváth Lipót alelnök-vezérigazgatót, eddigi hatáskörének teljes főtartása mellett, az intézet elnökévé, alelnöké pedig újból Gr. Uff. Morpurgo Edgárdot, az Assicurazioni Generali Triest, elnök-vezérigazgatóját választotta.

× Általános bank. A Magyar általános bank Rt. közgyűlése elhatározta, hogy az 1923. üzletévre 300 K (150%) osztalékot fizet a Magyar általános takarékpénztár főpénztáránál.

× Pesti Victoria Gőzmalom az 1923. évre 8000 K osztalékot fizet az Anglo-Austrian Banknál.

× Köröshányai Erdőipar Rt. nagyobb tranzakciók előtt áll. Több hasonló nagyobb erdőüzem fuzionálásáról van szó, amelyek július hónapban beolvadnak a Köröshányába.

× A Pátria biztosító intézet részvényeit ma vezetik be a tőzsdére.

× Börzsi Rt. (Győr) közgyűlésén elhatározták, hogy 300 K (150%) osztalékot fizetnek és az alapitőket fölemelik. Az új részvényeket a régi részvényeseknek ajánlják föl: 2 régi részvényre 1 új vehető át 8700 K-ért. Minden 2 régi részvényre 1 ingyenrészvényt ajánlanak föl. Végül 10 200 K n. é. részvényt 1 2000 K n. é. részvényre vonnak össze. Mindez májól július 3-ig a Győri általános takarékpénztárnál Győrött és a Magyar ált. takarékpénztárnál benyúlitható le.

**Alföld-Alpesi
versenyben**

Egyetlenegy **PRESTO** a startnál!
9/30 HP

Egyetlenegy **PRESTO** a célnál!
9/30 HP

PRESTO-AUTÓK

CLUB GARAGE

VI, ANDRÁSSY-UT 34

PAPLAN

vásárló közönség

saját érdekében vásárlása előtt győződjön meg árukról és minőségeinkről. A szakma legnagyobb üzeme a közismert „IDEAL PAPLAN” gyártója:

SÁNDOR paplanyár,
IV., Kamermayer Károly-utca 1. sz.
Ideál-paplanyár

× A buza ára 25 százalékkal esett, de a liszt mégsem olcsóbb. Egy hónappal ezelőtt szabadította föl a koronavírus tiz évi szünet után a gabonaművek: buza, rozs, tengeri minden engedély- és illetéknélküli kivitelét. A buza ára akkor 360.000 korona körül variált és az export megindulásakor nagyobb tétel gabonát adtak el a kereskedők Ausztria és Csehszlovákia részére ily árban. A kitűnőnek ígérkező termés folytán a gazdák az utóbbi időben nagyobb tételekben dobták piacra még eladatlan buza-készletüket, azonban a megcsappant külföldi érdeklődés folytán nehezen akad vevő gabonára és a buza ára 280.000 koronáig, vagyis közel huszonöt százalékkal morzsolódott le. Így sem vásárolnak a malmok búzát, mert az új buza augusztusi szállításra is napról-napra olcsóbb, amennyiben 300.000 koronáról két hét alatt 250.000 koronára esett vissza. A liszt ár alakulásánál nem tapasztalható ilyen arányú olcsóbbodás, mert a nullásliszt 6000 koronásról mindössze 5400 koronáig esett vissza. Bár a lisztfogyasztás is erősen csökkent, nem tudják a pékek és lisztkereskedők olcsóbban adni a lisztet, mert február óta az összes malmok csak takarékkoronás alapon adtak el lisztet és ma minden vagon lisztnél 12-14 millió korona veszteség éri a kereskedőket, illetve annival olcsóbb a prompt liszt, mint a takarékkoronás liszt. Miután a malmok kényszerítik a feleket a 125 takarékkoronás lisztet átvételére, a súlyos ráfizetések mellett sem tudják olcsóbban adni a lisztet.

Tizenhét milliárd veszteség érte a gabona- és lisztpiacot.

(A Reggel tudósítójától.) Néhány hónap óta, a konjunkturális idők megszűnésével, a közgazdasági élet súlyos megrázkódtatásoknak van kitéve. Alig van azonban még egy olyan elsőrendű közszükségleti cikkkel foglalkozó szakma, ahol gyors egymásutánban annyi fizetésképtelenség következett volna be, mint a gabona-, termény- és lisztterületen. Hónapokkal ezelőtt a gabonaművek rohamos ár-emelkedése idézte elő néhány cég teljes összeomlását kontremínuszleték révén, amennyiben többszáz vagon lisztet és korpát kontremínuszletet. Akkortajt tudvalevően a liszt ára 3000-ról 6000 koronáig és a korpá 800-ról 2200 koronáig emelkedett kilogrammonként. Legutóbb pedig a takarékkoronás lisztvételek, drága kosztkamatok és nem utolsósorban az értéktözsdei nagy veszteségek is hozzájárultak ahhoz, hogy több igen nagyforgalmu üzlet fizetési kötelezettségének nemcsak, hogy nem tudott eleget tenni, hanem a rendőrség útján bünyigyre terelődtek a cégeknek viselt dolgai. A gazdasági krízis megindulásától mostanáig tizenkét gabona- és lisztkereskedelmi cég ment tönkre, nem kevesebb, mint tizenhét milliárd korona differenciával. A Frankl Andor részvénytársaság nyitotta meg a sort négyezer millió korona passzívával, míg a legutóbbi fizetési zavar Kelemen Ernő gabonakereskedővel történt. A névsor egyébként a következő:

Frankl Andor rt.	4000 millió
Urményi József	1500 „
Steiner József	300 „
Certus keresk. rt.	800 „
Róna Szigfrid	550 „
Heimovich Adolf	250 „
Weisz Sándor	200 „
Földiák Gyula rt.	5500 „
Lisztipari keresk. rt.	900 „
Patak Gusztáv	2000 „
Litke mezőgazdasági rt.	2200 „
Kelemen Ernő	500 „
összesen	18700 millió

Az inzulenciák között a rekordot a Földiák Gyula rt. tartja, amelynek vezérigazgatóját annak idején letartóztatták, de a legutóbbi napokban szabadlábra helyezték és most a hitelezőkkel maga vezeti az egyeztető tárgyalásokat. A főnti fizetésképtelenségek közül több cég csődönkívüli kényszerregezési eljárás megindítását kérte, amelynek a törvényszék helyt is adott. Az eddigi egyezségi tárgyalások 20-50 százalékos eredményeket értek el.

Zsoldos tanintézet

Legjobb készlet elő magánvizsgákra. Algebra és geometria, a középiskolák teljes tananyaga egyszerűen, érthetően. Összegező tankönyv a négy alsó osztály teljes tananyaga két kötetben. Megrendelhetők: Zsoldos tanintézetnél Budapest, Dohány-utca 84

Evezősök figyelmébe!

Évek hosszú során át szerzett tapasztalatok alapján készítem most a legtokéletesebb gömbfenekű csónakokat a mai viszonyok mellett igen mérsékelt áron.

Podoletz és Brenninger

sportcsónak építővállalata
Budapest III, Nánási-ut 45. szám
Telefon 183-72

E héten megkezdődik a pénzügyi adminisztráció leépítése

A pénzügyminiszterium valutaosztálya beolvad a hitelosztályba
A postatakarékpénztár elkészült az új rendre

(A Reggel tudósítójától.) A hivatalos lap már szombaton közölte a pénzügyminiszter végrehajtási utasítását az állampénztárak és adóhivatalok átszervezése dolgában. A szanálási törvény értelmében ugyanis ezután minden állami bevételnek a Nemzeti Bankhoz kell befolynia és az állampénztárak nem lesznek pénzkezelő hivatalok.

A pénzügyminiszterium, A Reggel értesítése szerint már teljesen elkészült a pénzügyi adminisztráció leépítésének előkészítő munkálataival. Hasonlóképpen befejezték az előkészítés munkáját a Postatakarékpénztárban is, amely az összes állami pénzeket a Nemzeti Bankhoz naponként lezárt száldóval közvetíteni fogja. A pénzügyi adminisztráció leépítésével egyidejűen

megszűnik, információk szerint, a pénz-

ügyminiszterium valuta- és devizaosztálya is,

amelynek vezetője Kállay Zoltán miniszteri tanácsos. Ez az osztály be fog olvadni az Iklódy Szabó Andor vezetésével álló hitelosztályba, amely a valutakölesönök ügyével és a külföldi kölcsön emissziójával foglalkozik. Értesülésünk szerint e hét végére várható az új pénzügyi adminisztráció működésének megkezdése.

A pénzügyminiszteriumnak erre vonatkozó további rendeletei szerdán vagy csütörtökön fognak megjelenni.

Hasonlóképpen e héten megkezdődik a Külforgalmi Iroda likvidálása is, amely előreláthatólag 2-3 hónapig fog tartani. A Külforgalmi Iroda most már csak a behozattal kapcsolatban fejt ki tevékenységet, amely szintén fokozatosan meg fog szűnni.

Bécs fásult, szomorú vasárnapja Üzlettelenség, áremorzsolódás, olcsósági hullám

Bécs, június 29.

(A Reggel rendes tudósítójának telefonjelentése.) Ezen a tündéri nyári vasárnapon Bécs fásultabb, szomorúbb, mint a megpróbáltatások most elmúlt tiz esztendeje alatt bármikor is volt. Ausztria, éppen úgy, mint Magyarország, most fizeti a háború csehjét, az infláció morfiuninjekcióiból és a konjunkturális bódulatából föleszmélve, csak most éri igazán, hogy a régi nyugalmas, boldog időknek vége, vége. Pedig a híres bécsi drágaságnak (amelyen Budapesti sokáig évdődött, amíg ma a bécsinél is fájdalmasabban nyögni kénytelen!) már csak az emléke kísért, vendéglők, mulatóhelyek, élelmiszerkereskedők, luxusüzletek árai napról-napra lemorzsolódnak és még így is megállapítható,

a kereskedők százával mennek tönkre,

a régi, fényes nagyüzem az átmenetileg elszegényedett Bécsben fenn nem tartható. A Sacher-kávéház előtt elmenve, a Ringen egy vendéglő nagy reklámtáblája vonja magára a figyelmemet.

Kilencezer koronáért bőséges és változatos ebédet kínál.

A menü 9000 osztrákért: leves, hus, főzelék, tészta, 16.000 koronáért már előtelt és gyümölcsöt is adnak és még nagyobb adagolást — kenyérrel. A villamosok csak kora reggel és délután vannak teli. Az autótaxik végtelen sorok szerte ijesztően hat az Opera körül. Ugyanigy az egylovásoké. Flákeren — a híres bécsi flákeren — csak idegenek robognak el melletttem. A bécsi ember újra megtanult gyalog járni, minden 1000 korona, pláne, mint „hartgeld”, ma már érték, amit illő és hasznos megbecsülni. Bécs még egy jellegzetes vonása: majdnem mindenki, akivel találkozol, állást keres. A bank- és magántisztviselők kétharmad részét elbocsátották vagy elbocsátják. Néhány adat: a híres Gartenberg bankáréig 110 tisztviselőjéből 5 maradt. Kircheimer és Ehrlich 87-ből 7-et tartott meg. Már nem is leépítés ez — egy súlyos vereséget szenvedett hadsereg visszavonulása.

Színházak tátognak az ürességtől.

Mulatóhelyeken, a kertben, néhány külföldi feketekávészék. A hotelekben lézengnek a vendégek. Pedig az árakból, savanyu arccal, de hétről-hétre kénytelenek engedni. Átlagban elsőrendű szállodákban 45-55.000 koronáért pompás szobát kapni. A tőzsdéről eddig azt mondták, hogy lanyha, kedvetlen, üzletellen, ma újabb jelzőt kapott: fásult, desperált. Bankok pénz kézizálog ellenében szeretnek adni.

Egyetlen virágzó üzlet az uzsora.

Nagy az elkeseredés a középbankok között, amelyeket a pénzhány és a nagybankok részvételére fojtogat. A tőzsde 20 milliárdot adott össze tisztességes kisebb cégek megmentésére: a fond elfogyott. Az igaz, hogy akit Bécsben „stüccolnak” (támogatnak), az elveszítettnek szá-

Olcsó félcipő-hét!

Elsőrendű női fehér vászon ..... 145.000 K
Varrott talpu női fekete, box és sevrő ..... 195.000 K
Varrott talpu férfi fekete, box és sevrő ..... 270.000 K

Metal János

I, Mészáros-u. 2
Krisztina-tér sarok
Telefon: József 78-28

mit. A nagybankok irgalmatlanul „stüccolnak” és lenyúzzák a bórét a bajba jutottaknak. A Depositenbank bukása taglócsapás volt a beteg, lázas közgazdasági helyzetre. El nagybank szegyenletes eltiprása óta minden napnak megvannak a maga rémhírei. Az elmúlt héten a Verkehrsbankot és a Bankverein főkjait attakirozták a betevők; természetesen fönnakadás nélkül adták ki mindenkinek a pénzt vagy egyéb depóját. Három intézetnek van csupán igazi presztízse, amelyet a patológikus ijedség és pletyka ki nem kezdett: a Bodencredit, a N. O. Escomptgesellschaft és a Credit. A tőzsde vigasztalan képet nyújt. Az utóbbi hetekben 160 látogató maradt el. Pedig Bécsben nem volt olyan könnyű minden jött-mentnek a börzére surrani, mint Pesten...

Ebből a temetésből csak Prága profitál.

A prágai piac a legnagyobb eladó itt hónapok óta. A vasárnapi magánforgalomban is dobálja az osztrák értékeket. Az így keresett osztrák koronáért kivesszi a bécsi kezéből a cseh finom papirokat, főleg a Brüner Maschinent, Milchindustriet, Nordbakt viszi haza. Most bosszulják meg magukat a „szédült hitelek”. A legkisebb insolvenca 30-40 milliárdra rug. Az ingatlanok értéke napról-napra esik. Önkéntes árveréseken valósággal elkótyavetyélnék házakat, villákat, hogy pénzhez jussanak. Tündéri vasárnap, a félváros gyalogszerrel, hátizsákkal, egy karéj kenyérral és vursttal a hegyekben. Csak a fiatalág vidám, különben fásult, szomorú arcok...

Részletfizetésre adunk

gyermekkoszt, átalakítható gyermekszékét, gyermekágyat, kerti bútorokat, vesszőből és gyékényből fonva, fából és vasból, elegánsan festve és fényezve, nyugégyat, kerti ernyőt és az összes kosárárukat. HERMANN GYULA, MAGYAR KOSÁRFONÓ R. T. Főüzlet: V. Lípót-körút 15. (Vigszínházszal szembe.) Tel.: 92-96. Fióküzlet: I. Horthy Miklós-ut. 10-12. Telefon: József 86-77

Miért nem vásárol nálunk?

Az áraink 20% -kal olcsóbbak, mint bár-
Az áraink 20% -kal olcsóbbak, mint bár-
14.000 mtr sifón 23.800
11.000 mtr vászon .. 24.800
7.000 mtr opál 55.000
9.000 db törülköző .. 24.000
32.000 db zsebkendő .. 9.000

Azonkívül árusításra kerül óriási mennyiségű, legfinomabb damasztáru!

Belvárosi Vászonáru Rt.

Budapest, IV. ker., Kammermayer-utca 10,
(Evang. templomépület)

SZÍNHÁZ MOZI

Hogy lett Bayer Giziből – Bajor Gizi?

Látogatás a Magyar Színház milliárdos királykisasszonyánál

(A Reggel munkatársától.) Ma tíz esztendeje annak, hogy Bajor Gizi a Színházakadémia padjai közül egy magától értetődő mozdulattal átlépett a Nemzeti Színház színpadára. Közöny és hitetlenség fogadta. Ma: a legérdekesebb magyar színésznő, akinek ára évi egymilliárd. A színpadból úgy nőtt ki, mint egy fűcsomó virág. A szavai illatosak, valami mély érzékiség fűti forróra őket; a hangja mint egy esőgötyyű a tavaszban, hol meg fájdalomosan szonórus, valósággal izzik, tüze van, mint a fekete rubintnak. Egy vill, aki hahotázza hancurozik a gyepen és Julia kisasszony, amelyen fájdalomnak Strindberg megálmodta. Egy kis leány, aki grande comédienne...

A Baross-utcában lakik egy negyedik emeleten. A lakása a folyosó sarkában van, az ajtót kis zöld farács védi. Kis háromszobás lakás, szakácsnő, szobaleány. És egy kutya. Egy hatalmas, mérges vadállat, ugrásra és harapásra készen. A hallban az asztalkákon, székeken hófehér csipkék, mindenütt rend és szűzi tisztaság. A szalónjában két-három nagy, vöröselvényes karosszék, a falak mentén könyvek légiói. Magyar és külföldi klasszikusok. Egyiptomi cigaretták egy kis asztalon, fehér selyemfüggöny az ablakokon. A szobaleány félrehúzza az ajtófüggönnyt, kis kék ruhában, rövid nyírott hajával ott áll és nyújtja felém a kezét.

— Ne haragudjon, hogy várnia kellett. A hajamat mostam...

Nincs rajta egyetlen ékszer sem, egy kis aranykarikán kívül, amelyet a jobbkarján visel. Harisnyója testszínselyem, fekete, kivágot sevrócipőt hord. Olyan egyszerű és elegáns, mint egy angol leány. Nagy, álmodó, barna szemével rám néz és vár.

— Nagyságos Asszony, minék vagy kinek köszönheti, hogy — Bajor Gizi lett?...

Nevet. Aztán hirtelen elkomolyodik.

— Legelső sorban Tóth Imréné. Aki, mintha az apám lett volna, úgy ügyelt reám. Nem forszirozott, nem fárasztott ki — nem akart föl-fújni. Szigorúan és ökonomikusan bánt velem. Ügyelt reám, hogy esőndben éljek, nőjlek, tanuljak s hogy meg ne öregedjem. Nem vitt el a bálba, — hiába nyafogtam neki. Mert ő tudta, hogy ha a tizenhatéves leányt már bálba viszik, akkor huszonhatéves korában öreg asszony lesz belőle. Azt mondják rá, hogy már tíz éve bálózik. Ezért is érzem most úgy, mintha először kaptam volna szerződést és egyszerre csak látom, hogy milyen piaci áram van. (Bajor Gizinek egymilliárd évi gázsija van az Uniónál, ahová a Nemzetitől el-szerződött.)

— Nehezen vált meg a Nemzeti Színházról? — Nagyon. Meghalok Hevesiért, aki olyan, mint egy táltos, szent ember, apostol. Ugy ismer engem, mint a tenyerét, úgy szeret, mint a gyermekét. Soha őt elfelejteni nem tudom — s bár csak velem jöhetett volna. Tegnap meglátogattam Faludi Jenőt, hogy megnézzem és meglásson magának. Hogy miben lépek föl nála először, nem is tudom. Megnéztük az „Erdgeist”-öt, — azt nem. Vett egy francia és egy orosz darabot nekem. Két angol darabot hallottam, rögtön sürgönyözött értük. Azt csinálhatok, amit akarok, azt játszhatom, amit szeretnék. Egy amerikai darabot hallottam, így ejtik ki: Pietepan — hogy írják, nem tudom —, valaki, aki örökké gyermek marad: ez a darab. Még nem találkoztam olyan külföldi ismerőssel, aki meg ne említette volna, hogy ezt a darabot nekem el kell játszanom. Hevesi ismeri a darabot, amikor említettem neki, hogy játszani szeretném, mosolygott. Rettenetes dekorációk kellene hozzá, eleven virágok, fantasztikus berendezés, — a Nemzetinek nincs pénze erre. Ezt most itt el fogom játszani. Föltétlenül.

— El tudja magát képzelni, hogy milyen a színpadon?

— En magamat csunyanak tartom. De tudom, hogy tetszem. Eppen ezért soha tükör előtt nem tannok, mert ha meglátnám egy fintoromat, sohasem csinálnám. Soha semmire előre nem készülök, azt teszem, amit legbelülről érzek. Tegnapelőtt este a „Solness”-ben hirtelen eszembe jutott, hogy kimenjek a színpadról — kimentem. Ott tartottam szímetet, ahol eszembe jutott, akkor nevettem, amikor én éreztem, hogy nevetnem kell, éltem a darabban. Soha még ilyen sikerem nem volt. Látja, most mielőtt ide kijöttem volna magához, úgy elgondoltam, hogy most kiakaszthatnék szekrényemből egy ruhát, hogy kápráznassza szemem tőle és bejöhessen volna egy parfüm-felhőben, huncutul és vidáman és hanyag eleganciával ideülhettem volna maga elé, vagy, mit tudom én, bokorugrószoknyában libbenhettem volna ide: szervírozhattam volna maga-

mat, de nem teszem, mert ur vagyok mindenekelőtt és ura vagyok önmagamnak, azt teszem, amit akarok. Már reggel olyan ruhát veszek föl, amelyen hangulatban kinyitom a szememet, aszerint viselkedem, aszerint is érzem magam és úgy vagyok a színpadon is. Ezért is nem vagyok mindig egyforma még ugyanabban a szerepben sem. Borzasztóan szeretek élni, imádom, imádom ezt a nagyszerű édes életet. És ezalatt ne azt értesse, hogy úgy akarok élni, hogy inni és mulatni és férfiakat döglésztetni, hanem csak úgy, hogy jó nekem, hogy süts a nap, jó drukkolni és tanulni, játszani a színpadon, jó boldognak és boldogtalan-nak lenni, sírni, nevetni, busulni, ábrándozni. Élni jó. Olyan jó, hogy aludni sem szeretek. Mert akkor nem élek s mert, ha fölbredek, mindig busulok. Senki sem tud úgy busulni, mint én...

— Például...

— Például... Hát például azon busulok, hogy egyszer, amikor kisleány voltam, én és a bátyám mentünk a papámmal az Üllői-úton s a bátyámnak föl volt tűrve gigerlisen a nadrágja. Az én papám volt az egyetlen ember a világon, akit az egész élettel szerettem, Olyan tehetséges, olyan kedves és olyan könnyelmű volt. Az egyetlen ember a világon, aki nekem imponált. A papa atyaisten volt, a kis ujjában több volt, mint az én egész testemben. És a papa egyszerre csak meglátta a bátyám föltűrt nadrágját és megkérdezte:

— Hát ez mi az istenesudája?

— Most ez a divat, papa kérem — feleltem én neki. Mire ő, aki tulajdonképen csak a fiatalságot szerette és csak a fiatalságot értette meg, hirtelen dühös lett és amilyen rapszódikus volt vidámságában, szeretetében, olyan rapszódikusan gyűlölt a bátyám föltűrt nadrágján keresztül — éreztem —, e peccben bennünket. Fölkapta a fejét és dühösen ment mellettünk és belebotlott egy vasrudba, amely ott hevert a járda mellett és elesett. Láttam az arcán, amint fölkelt a földről, hogy szégyenli, hogy egy ilyen nyomorult vasrud miatt előtünk el kellett esnie és én ebben a pillanatban azt hittem, hogy megszakad a szívem a fájdalomtól, amikor őt szégyenkezni láttam... Ezen busulok például ma is és azóta annyiszor, ahányszor eszembe jut. Nagy dolgok nem fájnak soha, emberek meghalnak és örülnök neki — a papa halála után... Kis dolgok antól inkább. Egy kutya, aki a kirakat előtt megáll s a sonkát nyalja az üvegen keresztül. Bemelegyek és veszek belőle neki...

— Mit szeretne?

— Fatalista vagyok. Én nem mentem ajánlkozni soha sehova, nem intrikáltam soha senki ellen, ha egy szerepet vissza akartak venni tőlem, visszaadtam, hagytam az életemet úgy folyni, ahogy akart. S dacára annak, hogy semmit nem csinállok, semmit el nem igazítok, abban a körben, ahol élek, olyan jó nekem sokszor, hogy nem győzők elég gyorsan és elég sokat élni. Megálltam egy kirakat előtt és meglepett valami — ha meg akarták venni, már nem is kellett. S ez nem az ugynevezett asszonyiszesély, egyszerűen csak az a tudat, hogy ha valami meglehet, már ki is elégít. S most úgy van, hogy valahogy minden meglehet... S az életnek ezt a teljességét, ezt a sok jó és édes életet némelykor annyira érzem, hogy nem bírok magammal és elkezdek szaladgálni itt a lakásban föl és le, amíg ki nem fáradok, vagy meg nem unom és csak nézem magamat belülről, hogy milyen boldog is vagyok... Most pénzem is van, szeretnék vele nagyon jól élni...

Nevet a hangja, mint ahogy a nap nevet májusban. Kis rövid haja belehuil az arcába, a száját összezsúrosítja, nagy barna szemei csillognak, mint két karbunkulus. Mész és mérreg van a tekintetében. Talán ez az, ami a milliárdot megéri...

Egyed Zoltán.

Mi történt vasárnap este a Fővárosi Operettszínházban?

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este 8 óra 5 percek jelenti az ügyelő Bródy István rendezőnek, hogy „A szegény Jonathan” előadásának egyik főszereplője, Biller Irén még nincs az öltözőjében. 8 óra 11 percek hírnök jó és pi-hegve jelenti Tapolezai igazgatónak:

Biller ájultan fekszik a lakásán,

így a szezonzáró előadásán föl nem léphet. 8 óra 15 percek izgalom, 8 óra 18 percek Tapolezai úgy rendelkezik, hogy Csata Janka játssza Biller szerepét és Bárdos Ila beagrík Csata szerepébe. 8 óra 20 percek Tapolezai megjelenik a függöny előtt és a közönség türelmét kéri, bejelentvén Biller súlyos betegségét. 8 óra 25 percek fölhajszolják Szokolay Olyt, aki második szereposztásban betanulta Biller szerepét. 8 óra 30 percek Csata átöltözik Csataynak, Szokolay Billernek. 8 óra 35 percek már esőngetnek, amikor lélekszakadva megjelenik Biller a színpadon, bejelentvén, hogy magához tért, jobban van és játszani kíván. 8 óra 36 percek a közönség egyre türelmetlenebb. 8 óra 38 percek Tapolezai, mint a bibliai király, úgy dönt, hogy az első fölvonást végigjátssza Szokolay, a másodikban pedig már Biller játssza Billert. Így is történt...

* Az Operaház új művészeti igazgatója. Az Operaház új művészeti igazgatója a mai napról Márkus László, akinek egészen kivételes tehetségét már többször méltattuk e hasábon. Márkus László nem inflációs zseni, ő békebeli aranyérték. Tíz művész, író, rendező megélné abból, amit e szöke óriás példátlan munkabírása, egyetemes östehetsége reprezentál. Első publicistáink egyike, mint színházi és művészeti kritikák új utakat és perspektívákat nyitott meg, zengő szavú magyar költő, rendező magyarabb, egyénibb, stílusosabb mindenki másnál, kiváló festő és rajzoló, egészen rendkívüli egyéniség. Persze, ha a béke boldog idején kerül Márkus László az Opera élére, amikor kizárólag a protekció és a tehetlenség tobzódott, az ő rátermettségével, művészi bátorságával és fantáziájával világhírűvé tehetné volna az ország első színpadát. Ma Márkus éppen a szanálás küszöbén veszi át a vezényletet és első föladata nem művészi, de emberi kvalitásokat kíván: fölényt, türelmet, meleg érző szívet, önzetlen áldozatkésztséget. Egészen biztos, hogy ebben a szerepében is megállja a helyét és az Opera, ha szegényebb keretek között is, reneszánszának ut-jára tér.

* Német vendégjátékok a Király-Színházban. A Király-Színházban kedden, július 1-én kezd meg tíz napra terjedő vendégjátékát Raoul Aslan, a bécsi Burgtheater művésze és társulata. Első este „Hamlet”, szerdán „Gabriel Schillings Flucht”, esütörtökön és szombaton „Der König des Lebens”, pénteken és vasárnap „Garten der Jugend” kerül színpadra. Az előadásokat rendes helyárok mellett tartják meg.

* Az „Antónia” utolsó estje. Páratlan sikere kollós közepén a Vígyszínház nyári színete előtt meg kell szakítani az „Antónia” diadalmas pályafutását. A jövő héten még mindenesetre adják az „Antónia”-t. Ezekre az előadásokra jegyek szombattól kezdve válthatók.

* A Király-Színház rendes helyárok mellett lép föl kedden este Raoul Aslan, a bécsi Burgtheater kiváló színésze és társulata „Hamlet”-ben. Polonius — Professor Arndt, Laertes — Eidlitz, a királynő Hruby asszony, a király Kramer lesz. Holnap, szerdán, Hauptmann Gerhard „Gabriel Schillings Flucht” című drámája kerül színpadra, ugyan-csak rendes helyárok mellett.

* Kapuzárás a Fővárosi Operettszínházban. Vasárnap este lesz a Fővárosi Operettszínházban a szezon utolsó előadása. Természetesen a legujabb sikert, a „Szegény Jonathan”-t adják az ismert nagyszerű szereposztásban.

Corvin-Színház Tó-Mozi
szencációs műsora:

Az első új PEARL WHITE
6 fölvonásos attrakció a

Titokzatos erő

Azonkívül:

A kis detektív

amerikai gyereklágerburleszk 2 felv.

Tantalus a Pantalónban

Főszerepben „Ó”, Harold Lloyd

Híradók

Előadások kezdete:

Corvin-Színház | Tó-Mozi
7 és 9 órákor | 8 és 10 órákor

Holnap premier a

SZIGET-SZINPADON

Salamon Béla

mint vendég a Szigeti Csataban

STOEWER
az írógépek királya

Kérjen ajánlatot a vezér-
képviselőtől: V. Vilmos
császárt-ut 60.
Telefon 48-65

Kérjen mindenütt

Mohai Ágnes-vizet!

Mi újság Newyorkban, ahol huszezer dollár bért kérnek egy jó lakásért, ingyen adják a kenyeret a vendéglőkben, egy jó darabot ezerszer adnak egymásután s öt centért ötven kilométernyire visz el a villamos

(A Reggel eredeti tudósítása.) A 42. utcának azon a részén, amelyet a Broadway szel át, jobbról és balról egy-egy utcasaroknyi körzeten belül 15 színház áll egymás mellett.

A Capitol-mozi zenekarában 120 zenész játszik. Ebben a moziban 5700 ülőhely van.

A subway (földalatti vasut) expresszvonatai óránként 100 km. sebességgel száguldanak.

A subway expresszvonata a 42. utcától a 86. utcáig nem áll meg: megállás nélkül negyvennégy utcát keresztez. (Az Andrássy-utat mindössze 15 utca szeli.)

A Broadway hossza 30 kilométer: jó ötórás gyalogút.

A Woolworth-building expresszliftje a 40. emeletig meg sem áll. Onnan kezdve 16 emeletenként áll meg.

Newyork idegenforgalma naponta 1-2,5 millió ember között váltakozik.

Newyorkban több autó van, mint egész Európában együttvéve.

A Metropolitan-Operahouseban április 28-án tartott díszelőadásán egy páholyjegy ára 137,50 dollár volt. (Tizenkét millió korona!)

Maury Pickford és Fairbanks Douglas együttes keresete — szakértők becslése szerint — az évi egymillió dollárt is meghaladja.

A Times-Squaren, a Famous Players filmvállalat házában tetején elhelyezett *Gingcarale* (üditő-ital) hirdetésért évi 150.000 dollár bért (tizenkét milliárd koronát!) kap a háztulajdonos.

Kettőezeröttszáz (több mint 200 millió korona) évi keresetig az amerikai polgár adómentességet élvez.

Newyorkban óránként több tüzeset van.

Az „Abiesh Irish rose” című operett ezredik sorozatos előadása a jövő hónapban lesz.

A „Newyork Times” egy-egy vasárnapi számának súlya nagyobb, mint a mi lapjaink egy-egy számának súlya, egész hónapon át. (Ára a kiadóhivatalban 5 cent = 4000 korona!)

Newyorkban — jó helyen — a manikűrözés díja 2-4 dollár. (160.000-320.000 korona.)

Newyorkban ingyen adnak vendéglőkben: papíropoharat, vajat, kenyeret; trafikban: gyufát; színházban: színlapot (egész kis könyv!); mindenütt: liftet.

A „Newyork Times” közlése szerint az amerikaiak kedvenc ételéből, az „apple-pie”-ből (almáslepényféle) az Unio területén naponta 38 millió porció fogy el. (Ára 10-35 cent.)

A fruit-sale-ban (gyümölcskiárúsító) egy közepes nagyságú ananász ára 15 cent (12.000 korona). Egy kiló alma nálunk 70.000 korona.)

Newyorkban kis vendéglőkben 50 centért 5 fogásos, tisztességes lunche-öt adnak.

A subway (földalatti) menetdíja 5 cent (4000 korona). Ezért akkora utat is tehet az ember, mint ide Esztergom.

Közönséges apartement-house-ban egy 3 szobás — konyhanélküli lakás ára havi 100-250 dollár. Ötszobás jó lakás évi bére a Fifth-avenue elegáns részén 10-20.000 dollár.

Newyorkban az utcán német 10 milliárdos bankjegyeket, amelyek 1 Rentenpfennig, tehát alig ¼ cent értékűek — 10 centért árusítanak.

A sürgönytovábbítás magánvállalatok kezében van: a két fővállalat: a *Western Union* és a *Commercial Cable Company* a kereskedelmi irodákkal villanyvezetékkel van összekötve. Ha az irodában a megfelelő gombot megnyomja az ember, a vállalat — percek alatt egy boyt küld a sürgönyért. — Ez a szolgálat díjtalan.

Az egyik padlásszínház, amelynek műsoron levő darabját egy rendező színházból vitték föl a „roof”-ba, így hirdeti a darabot: „One cant Keep a good show down.” „Egy jó darabot nem lehet lenyomni.”

Mint hogy szállodákban nem tisztítanak cipőt és a középsztyály nagyrésze eselődöt nem tart — a cipőtisztítást házon kívül végezteti a newyorki ember. Az utcán működő számos cipőtisztító kivül Newyorkban számos hangzatos nevű üzlet van, amely „shoe shining parlor”, „shining saloon” címen nagy cipőtisztító üzemet tart fenn: 10-30, szinte pamlagszerű székben ülnek a vendégek, akiknek cipőit 5-10 centért különféle vegyszerekkel igazán „blank”-ká operálják az alkalmazott cipőtisztító „szakférflak”.

A Lexington avenue és 116. utca sarkán a Victoria-tánchelyiségben 50-60 (többnyire jól kiöltözött hivatalnok-) lány táncol esténként 9-től 1-ig. A táncos fiatalember bármelyik leányt kiválaszthatja — egy táncszámra. A tánc befejeztével a férfi egy ticket-et ad a lánynak, amelynek darabját 10 centért árusítja a pénztár. A lány az est befejeztével ticket-enként 4 centet kap a tulajdonostól. Hat centből fődízi a gazda a jazz-band, helyiség, világítás, stb. költségeit és — nyereségét.

Ráléptem véletlenül valakinek a lábára az utcán. Bocsanatot kérek. „I beg you pardon sir.” Válasz: „That's all right: I make it some times myself.” (Rendben van, akárhányszor magam is megteszem ezt.)

Newyorkban május hóban 8 olyan darab ment, amelynek sorozatos előadási száma a 250-et meghaladta.

Az amerikai mindig és mindenkor a „chance”-ekre pályázik. Az amerikai templomokba reklámmal gyűjtik a hiveket. Egy philadelphiai templom ajtaján a belépésre hívó hirdetés öklönyi betűkkel a következő: „Give Good a chance.” (Adj az Uristennek „chance”-ot: hogy csinálhasson veled valamit.)

Newyorkban a dollár — egyen áll.

Dr. Marton Sándor.

Az üggetőről kitiltott újságíró bepöröli a versenyegyletet becsületsértés és személyes szabadság megsértése címen

Marienbadból táviratilag hazahívott Orosz ezredes
ma érkezik meg. — A kitiltott újságíró a szerdai
üggetőversenyekhez rendőri fődözetet kap

(A Reggel tudósítójától.) Kiss Menyhért újságíró több cikket írt, amelyekben az üggetőversenyekkel foglalkozott. El cikkekben többek közt bírálat tárgyává tette a versenyintézőségben bentülő gróf Sennyey és Lovag Wachtler hajtásait. Gróf Sennyey a cikkekre azzal felelt, hogy az újságíró a pályáról kitiltotta. Kiss dilszakállt ragasztva, mégis bejutott a versenypályára és gróf Sennyey hiába akarta vele szemben igénybevenni a rendőrség asszisztenciáját, mert a detektív főfelügyelő és az ügyeletes rendőrtisztviselő felsőbb parancsra való hivatkozással megtagadták a kivezetetést teljesítését. Átírt a Lovaregyletnek, hogy Kiss Menyhértet tiltsák ki az ottani pályáról is. De ezt a lépést sem koronázta siker.

Az eset olyan kavarodást idézett elő az intézőségben, hogy a Marienbadban üdülő Orosz György vezérstewardot táviratilag hívták haza.

A Reggel munkatársa beszélt a versenyintézőség egyik tagjával, aki ezeket mondotta:

— Kiss Menyhért újságíró súlyos kritikát gyakorolt az intézőség egyes tagjaival szemben. Ez a kritika néhol túllépte az újságírói hadakozás megengedett fegyverhasználati jogát. Szerintem a retorzió elhibázott. Az egyedül helyes és célravezető út — amit most már az egyesület presztízse is megkíván — az újságíró ellen a sajtópör megindítása.

Érdeklődtünk az üggetőversenyegyleténél ebben az ügyben s ott azt a főlvilágosítást

kaptuk, hogy sem gróf Sennyey, sem a versenyegylet ezideig nem indított a cikkekre szerzője ellen sajtópört. A cikkek közül egy-kettő már túllépte az elévülési határidőt.

A versenyegylet mára várja haza Orosz ezredest s legtöbben tőle remélik, hogy e mindeképen bonyolult ügyben a kivezető utat megtalálja. Kiss ügyvédje hétfőn adja be az üggetőversenyegylet ellen a följelentést becsületsértés és személyes szabadság megsértése címen. A szerdai üggetőversenyeknek érdekessége lesz, hogy Kiss újságíró szükség esetén rendőri fődözet mellett fog a pályára bemenni. A detektív főfelügyelő ez ügyben hétfőn tesz jelentést a belügyminiszternek. A nagy port fölvert és fordulatokban gazdag ügygel a bécsi sajtó is foglalkozik. Lovag Wachtler és gróf Sennyey nevét ott is jól ismerik még azokból az idők-ből, amikor a bécsi és badeni versenypályákon hajtottak. (m. j.)

Keréksz

Női divatháza

BUDAPEST

ELVÁRT-UTAS Üzlet- átalakítás miatt

az összes raktáron levő alant felsorolt áruk
minden elfogadható áron

kiárusítottak

Ruhák
Bluzok
Felöltők
Zsemperek
Kötött- és szövöttáruk
Pongyolák
Fürdőruhák
Fürdőköpenyek

Főnti tárgyak csak elsőrendű anyagból készült újdonságok s kiárusításuk csak rövid ideig tart!

Unger

edényház, Király-utca 43

Csak Karlsbadi elsőrendű porcellánt

tartunk raktáron

Karlsbadi kék Cobald-ebédlőkészlet,
6 személyes, 26 drb. ....

850.000

Karlsbadi kék Cobald-ebédlőkészlet,
12 személyes, 60 drb. ....

1,950.000

Karlsbadi girlandos ebédlőkészlet,
6 személyes, 26 drb. ....

590.000

Alt Wien és Japán
mintákban minden kapható.
Uborkás- és patentűvegek
gyári áron. Óvakodjunk
a vásári utánzatoktól!

VASÁRNAPI SPORT

Törvívócsapatunk sikere Párisban

(Részletes távirati tudósítás az első oldalon)

A legmerészebb magyar motorkerékpáros fölbukott a „halálforduló“-ban

A rozoga Millénáris-pálya újabb áldozata. — Az osztrák motorkerékpárosok győzele. — Új országos rekord a 6 órás versenyben

(A Reggel munkatársától.) A Török SE vasárnapi kerékpár- és motorversenye, amely az öreg Millénárison zajlott le, majdnem halálos szerencsétlenséggel végződött. A program egyik legérdekesebb számában, az 5 kilométeres motorkerékpár versenyben a legkiválóbb hazai és osztrák versenyzők csaptak össze. A magyar színek nagyszerű védelmezőre találtak a legmerészebb motorkerékpárosban, Jankovits Ferencben, aki Majláth-Triumf-gép-jén indult a küzdelmekbe. Az 5 kilométeres (10 körös) versenyt 60 kilométeres sebességgel kezdte és csakhamar 70-75 kilométerrel száguldott. Már ekkor aggódtak a szakemberek, hogy baj lesz és rákiabáltak, hogy lassítson. Jankovits azonban még „rákapcsolt” és szédültes iramban 22 mp. alatt abszolválta a következő kört (500 métert). A rettenetesen száguldó Jankovitsot azután a következő körben elérte a végzet.

Nyolcvan kilométeres sebességgel rohanó gépével az ugynevezett „halálforduló“-ban annyira be kellett dőlnie — nehogy a centrifugális erő a korlátokon keresztül rúpipte —, hogy a belső pedál az aszfaltot érintette. Vagy 20 méteren át szikrázott a pálya és a pedál eltört, Jankovits pedig nagy ivben lezuhant a gépről.

A mentők rögtön a baleset színhelyére siettek, az állóhelyek közönsége pedig berontott a pályára, úgy hogy a rendőrség alig tudta őket

visszatartani. A kábult versenyzőt a mentők vették gondozás alá és megállapították, hogy csak a térdei szenvedett mélyebb sebeket, egyéb komolyabb baja nem történt.

Részletes eredmény.

Hatórás páros verseny. 1. Mazák-Velvárt (MTK) 56 pont 208:309 km. (Országos rekord). Régi rekord: 203:410 km., Detrios-Velvárt 2921.). 2. Puhrer-K. Reischl (Bécs) 46 p. 3. E. Reischl-Ortner (Bécs) 55 p. — Motorverseny (5 km.) 1. Diertl (Bécs) 3 p. 50 mp. (Pályarekord.) 2. Gall (Bécs) 3 p. 51 mp. 3. Balázs. 4. Kaszál. — Akadályverseny (2000 m.) 1. Herrler (Csillag KK). 2. Szlabon (Székesfehérvár). 3. Bernát (Vasas). 4. Röschl (Székesfehérvár) 3 p. 05.6 mp.

Gerhárd Lajos.

A Magyar Kerékpáros Szövetség 50 kilométeres országúti versenye, amely a gödöllői országúton folyt le, a következő eredményekkel zárult: 50 km.-es kezdők versenye: 1. Csuti J. (Horgony) 1 ó. 44 p. 42 mp. — 50 km.-es senior verseny: 1. Tandary (BKE) 1 ó. 57 p.

A Kőbányai TE a III. osztályú bajnokság győztese, miután a vasárnapi döntőben az ÜMTE-t 4:2 arányban legyőzte.

Egyéb eredmények. Bécs: Amateur-Hertha 3:1 (3:0). Vienna-Simmering 2:1 (2:0). Admira-Urtnark 3:2 (2:1). Vacker-Hakoab 3:1 (2:1). Rapid-WAF 3:2 (0:1). — Aussig: Deutscher FC (Prága)-Teplitzer FC 7:1. A DFC ezzel a győzelmével a Deutsch-Böhmischer liga győztese.

Az FTC jubiláris tenniszversenye. Váratlanul nagy az érdeklődés az FTC versenye iránt, amely az idei meeting jelentősen föllülmulja a versenyzőinek nagy számával. Het pályán bonyolították le a selejtező mérkőzéseket és a döntőkre valószínűleg csak a hét vége felé kerül sor. A férfiendikepen 80, a férfi nyilban 61, a férfi hendikepben 41, a nyilban 30 induló van.

Eger ismét elhódított egy stafétabajnokságot

Legyőztük az osztrák válogatott vízpolócsapatot. — Két új országos rekord. — Eperjessy szép teljesítménye

(A Reggel tudósítójától.) A Császárfürdő nemzeti színekkel ékes uszodájában rendezte a MÚSZ Magyarország uszóbajnokságát. Talpalatnyi hely sem volt szabadon a tágas uszodában és a hatalmas közönség végig izgalomban volt. Pompás küzdelmek, szép eredmények váltakoztak egymás után és talán évek óta nem láttunk olyan kitűnő rendezést, mint ezen a viadalon. A verseny után válogatott vízpolócsapatunk játszotta le mérkőzését osztrák szomszédunkkal, amely 4:2 arányban magyar győzelemmel végződött.

Két új országos rekord is született a helktatott olimpiai próbaversenyeken.

Bajnoki számok:

100 méteres gyorsuszóbajnokság. Bajnok: Turnovszky Endre (MAC) 1:4 mp. — Münggröbajnokság. Bajnok: Vajda

László (VAC) 9 pont. — 100 méteres hölgy-hátuszóbajnokság. Bajnok: Krasznay Kató (III. ker. TVE) 41.2 mp. — 3x100 méteres vegyes stafétabajnokság. Bajnok: MOVE Egri SE (Bitskey Zoltán, Bitskey Aladár, Bárány István) 3.44 mp.

Olimpiai próbaversenyek.

200 méteres hölgyemluszás. Gyönyörű stílusban uszta végig a győztes Molnár Ella a távot, amelynek eredménye egy új rekord lett. 1. Molnár Ella (Bajai SE) 3.28⁴/₅ mp. Országos rekord! 2. Brichta Olga (III. ker. TVE). — 200 méteres I. osztályú emluszás. Pompás küzdelem Hollóssy és Sipos között. Utóbbi 5 méterrel a cél előtt földalta. 1. Hollóssy Frigyes (III. ker. TVE) 2.57 mp. Országos rekord! — 4x100 méteres elsőosztályú staféta. III. ker. TVE (Hollóssy I., Hollóssy II., Magyar, Cselle) 4.36 mp. 2. Egri MOVE (Bitskey I., Bitskey II., Egry, Bárány).

„Cselekedni fogunk Párisban“

(A Reggel tudósítójától.) Az ugynevezett „olimpiai szent hét“-re vasárnap délután utaztak el legkiválóbb atlétáink és birkózóink a keleti pályaudvarról. Vagy 200 főnyi lelkes sportközönség jelent meg a bécsi vonatnál, hogy bucsút vegyen kedvenceitől. A válogatott 12 magyar atléta: Fekete Mihály, Király Pál, Gaspar Jenő, Somfay Elomér, Rózsashegyi János, Gerő Ferenc, Kurunczy Lajos, Muskát László, Marvalits Kálmán, Toldy Zoltán, Csejthey Lajos és Bedő Pál Misangyi Ottó olimpiai tréner és Moldoványi István szövetségi főtitkár kíséretében, jó kedvvel és bizakodással szállt a vonatra. A birkózók (Varga Béla dr., Keresztes Lajos, Tasnady József, Radvány Ödön, Magyar Lajos, Maturai Mihály, Németh Jenő, György Ferenc, Dömény István, Radó Rajmund és Szelki Ottó) azonban kedvetlenül, kisebb csoportokba verődve és idegesen suttogva, helyezkedtek el, mert a fölszövegesen előidézett György-Keresztes-afférból származott sebeket Weisz Richard világbajnoknak vasárnap egy lapban megjelent páratlanul gomba cikke fölszakította és érthető elkeseredést szült. Az MBBOSZ balkezes sportpolitikája révén tehát sikerült az utolsó pillanatban megbontani birkózóink egységét,

ami a legesekélyebb sikertelenség esetén is súlyos következményekkel fog járni: éppen úgy föl fog számolni a birkózó szövetség, mint az MLSZ.

A kitűnő sportfőnök közül lapunk hasábjain, a nagy ütközet előtt a következőket szövegeztük meg: Zuber Ferenc, a MOB alelnöke: Mi nem beszélünk itthon, de

cselekedni fogunk Párisban.

Mirangyi Ottó olimpiai tréner: Mind a tizenkét kiküldött pompás kondícióban van és hitem szerint Párisban lesznek a legjobbak.

Különösen a 4x100 méteres stafétában (Rózsashegyi-Muskát-Kurunczy-Gerő) bizom, amely tegnap elmentél nélkül 42.9 mp.-es szenzációs időt futott.

Fekete harmadik lesz a gyaloglásban, Király Pál pedig az első tíz befutó között lesz. Somfay a pentathlonban értékes helyezést fog elérni.

Király Pál bajnok: Teljesen nyugodt vagyok, mint minden versenyem előtt. Párisban a 42 kilométert 2 ó. 42. v. 43 perc alatt fogom megfutni és ezzel jó helyezést romélek.

A birkózók részéről Radvány Jenő szöv. alelnök: Egyedül Ödön öcsém győzelmében bizom. Nézetem szerint Varga Béla dr. csak helyezést ér el. Ugyszintén Magyar és Matrai is. A többiek két vereséggel kiesnek a döntő küzdelmekből.

Varga Béla dr. világbajnok: A legnagyobb küzdelem az én súlycsoportomban lesz. Nem kisebb nagyságok fognak ellenem indulni, mint a finn Rosenquist és Oksa, a svéd Westergreen és Svenson, továbbá Tütens, a dán óriás. Bizom magamban.

Uj munkássporttelepet avattak föl a fővárosban

(A Reggel tudósítójától.) A legfiatalabb munkás sportegyesület, a Ganzgyári TE háromszázötven sikeres működés után, a gyárigazgatóság aldoztatásának révén a főváros ingyentelkén, a Hungária-ut és a Simor-utca sarkán modern sporttelephez jutott, amelyen a futball-pálya 95x60 m. területű.

Az új pályát vasárnap délelőtt avatták föl. Prager Pál vezérigazgatóval az élen Ferderber József, Lénárt Róbert, Szabalya János és Vámosy Károly igazgatók jöttek el az avatásra. A munkás sportklubok és a ferenyevarosiak testületileg jelentek meg. Kinos föltűnést keltett, hogy az MLSZ nem képviseltette magát.

Jól sikerült a műegyetemi atlétikai versenye. A MAFC vasárnapi országos atlétikai viadala, amely a szigeti pályán került előtérre — az itthon maradt atléták heves küzdelme között folyt le. Kellemes meglepetést keltett a 3000 méteres junior sifutásban az MTK, monstre versenyén fölfutott Trencz József (MTE) 9 p. 49 mp.-es idejével, akivel az ETC kvalitatásos futója, Fehér József vívott élet-halál harcot.

Megyeri versenyek

Vasárnap futották az Urlovasok Szövetkezete egykori elnöke, Inkey Antal emlékének szánt gátversenyt. A 4000 méteres versenyben 4 lö indult. Sláger végigvezetve nyert, Melusine, Ferrario, Nebich ellen. A zászlók közötti versenyek kis mezőnyét ellensúlyozta a két sikeres verseny. A Dunakeszi-handicap-ben rekordmezőny, számszerűen 22 lö sorakozott a starter zászlaja elé.

A nap részletes eredménye:

I. futam: 1. Angyi (4) Huszár I. 2. Elsöm (8:10) Sel-meczy. 3. Kénese (8:10) Binder. 5h. 7h. Tot.: 10:67.

II. futam: 1. Vonzalom (4r) Gimpl. 2. Borbély IL (4) Maresch. 3. Futrianka (8) Lipták I. Fm.: Lázító. 3h. rossz 3. h. Tot.: 10:12.

III. futam: 1. Sláger (1⁴/₄) Gimpl. 2. Melusine (8:10) Csató. 3. Ferrario (3) Binder. Fm.: Nebich. 1h. 2³/₄h. Tot.: 10:22.

IV. futam: 1. Pető (6) Orosz. 2. Firouzeh (7:10) 1h. Tot.: 10:17.

V. futam: 1. Papucshós (12) Szokolai S. 2. Adut (5) Steczák. 3. Facán (5) Lapos. Fm.: Delnartino, Embona, Ny Pet. Alpion, Cheveril, Polymela, Feu sacré, Santolina, Ametist, Malweib, Csak azérti, Marmara, Serény, Evie Marshall, Fräulein Ida, Leonora, Madame Mére, Nagykor, Beau fox. 2³/₄h. 1⁴/₄h. Tot.: 10:187. 38. 21. 23.

VI. futam: 1. Silena (2) Stenzel. 2. Blondina (20) Kovács. 3. Maritta (4) Horváth. Fm.: Meridon, Kakas, Fortély, Barmatecspp, Csepel, Kékény, Susa, Miss Nelly, Fodros, Drégely, Kontár.

A német derby

I. Ammersch (Torke).

II. Catres (O. Schmidt).

III. Horbóri (Janek).

(A Reggel tudósítójának távirata.) A hamburg-hornl versenypályán vasárnap futották a német versenyüzem legnagyobb teniszversenyét, a Derbyt. Tizennégy lö indult a 100.000 aranymárkás nagydíjban espedig: Luderbach (Brown), Da capo (Lüneberger), Cardinal (Huguenot), Abendwind (Teichmann), Capriet (Olejnik), Pickdame (Craboch), Falsum (Pretzner), Monfalcone (Rastenberg), Wippizo (Jentsch), Ammersch (Torke), Grenzschütz (Bleuler), Hornbóri (Janek), Catres (Schmidt), Paimacdes (Blume).

A versenyeredmény a következő: A díjat 1⁴/₄ hosszú Stierheim A. Ammersch-e (Torke) nyerte meg, második Weinberg Catres-ja (O. Schmidt), harmadik pedig a Weil-istálló Horbóri-ja (Janek) lett.

Flór- és selyem-fürdőtrikók

KERTÉSZ II-nél

Budapest, VI, Andrásy-ut 36. szám.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4. Műszaki igazgató: Deutch D.

A Palma-rejtvénypályázat

lezáratott és a PALMA-gyár köszönetét fejezi ki a meglepően nagy érdeklődésért. Beérkezett összesen 42.615 helyes megfejtés, amelyeknek beküldői közül a következők nyertek:

1,500.000 koronát

Agotha Aladár rendőrségi főtiszt, Budapest, Akácfa-utca 51

1,000.000 koronát

Kovács László cipész, Budapest, Gyömrői-ut 29/a

250—250.000 koronát

Beck Mayer, Kiskunmajsa, Auspitz László, Budapest, Vilmos császár-ut 28

Dr. Csanády Béla miniszteri segédtitkár, Budapest, Hunyadi-utca 11

50—50.000 koronát

Boros Armin, Biró László, Esösy Béla, Mandl József, Kiss Ottó, Balajti Anna, Blau Imre, Urai Dezső, Stenőcz Ferenc, Száva Péter, Wisnyovszky János, Kollár Mihály, Gálfi József, Harmath Imre, Palkovits Ily, Turán János, Kiss Ödön és Gyula, Brickman Olga, Varga András, Weisz Mihály, Löwy György, ifj. Merlener Lambert, Ráth Tivadár, Bakó Zoltán, Linkó Tibor, Goldberger József, Prandorffy Mihály, Eislitzer István, Weber Gyula, Bányai Ferenc, Schölköfi Seybold Miksa, Dreissiger Zoltán, Somogyi Gábor, Keviczky Bálint, Stefán Béla, Kern Aladár, Bugyi Mihály, Telekes Vera, Piszáresik Mária, Müller Alfréd, Török Ernő, Szilágyi Endre, Szücs Károly, Baumgarten Irén, Pintér Mihály, Tóth Lajos, Blausz Sándor, Lovas László, Vidor György, Deutsch Simon

A nyeremények készpénzben fölvehetők

Dr. Rohrer Géza kir. közjegyző urnál, Budapest, VII, New-York palota

A tórgyneremények számát, tekintettel a pályázók nagy tömegére, 200-ra emeltük fel és ezeket közvetlenül beküldjük a nyerteseknek